Side 051 A

1847 den 9de Junii samledes samtlige Medlemmer af Hørbye Sogns Forstanderskab i Hørbye Skole, navnligen Sognepræsten J. Overgaard, som hidtil værende Formand for det forenede Sogneforstanderskab for Wolstrup og Hørbye Sogne, Skolepatronen Hr. Proprietair v. Undall til Haven og følgende valgte Medlemmer Hr. Lieutenant Lassen til Hørbyelund, Gaardmændene Anders Knudsen i Hørbye, Lars Christensen i Lilleschjærping, og Christen Christensen Bæch i Badskjær; hvilket forud af Formanden berammede Møde afholdes særskilt, i Henhold til Amtets Skrivelse af næstforegaaende 27de Mai d.A., hvori Amtsraadets Approbation meddeles paa den i Sogneforstanderskabets sidstafvigte 26de April d.A. afholdte Møde tagne Bestemmelse med Hensyn til den fremtidige Organisation af Sogneforstanderskaberne for Wolstrup og Hørbye Sogne i Anledning af disse Sognes ved det Kongelige Danske Cancellies Resolution af 6te April d.A. approberede Adskillelse i Fattigvæsenets Anliggender; hvilken Amtets Skrivelse i Dag blev oplæst. – Vel bliver Formand paa ny at vælge, men at denne Dags Forhandlinger først fuldendtes under Sognepræstens hidtil værende Formandskab, derom blev man enig. – Som Følge deraf oplæste han en Skrivelse fra Hr. Consul Kall af 29de f.M. foranlediget ved mundtlig Samtale imellem ham og Sognepræsten, der befrygtede Mangel paa Brødkorn i den nærværende dyre Tid hos flere af Sognets Huusmænd og Inderster, og da et Qvantum Rug indtil 50 Tdr af en Ladning Consulen venter Hjem til Frederikshavn i disse Dage fra Petersborg, i bemeldte Skrivelse tilbydes for 12rbdr pr. Tdr og 1ste Oktobr d.A. fastsættes som Betalingstermin, vare i Anledning deraf flere Huusmænd, Inderster og andre til Brødkorn formeentligen trængende Beboere indvarslede til dette Møde. – Efterat de i Dag mødte til Brødkorn formeentligen trængende Beboere vare hver for sig fremkaldte for Sogneforstanderskabet, blev Resultatet, at man aldeles ikke kan indlade sig paa, at indkjøbe noget Korn af Consul Kall i Frederikshavn, da den Høieste her i Egnen gjængse Priis befandtes at være 10rbdr - - , og de fleste til Korn trængende Beboere formeente selv at kunne anskaffe sig samme til sidstnævnte Priis. – Af den Korn-Beholdning, som endnu haves, Hørbye Sogns Fattigvæsen tilhørende, overlades Huusmand Christen Nielsen Tveden i Qvisthuus 1 Tdr Rug og udleveres ham af Sogneforstander Anders Knudsen for 10rbdr - - , som betales med Penge den 15de Septembr d.A., ligeledes overlades Huusmand Christen Ovesen i Havenshuus 4 Skp Rug og udleveres ham af Hr. Lieutenant Lassen til Hørbyelund for 5rbdr - - , der betales samme Dag og for disse 15rbdrs Betaling til Fattigvæsenet til Forfaldstiden indestaaer Hr.

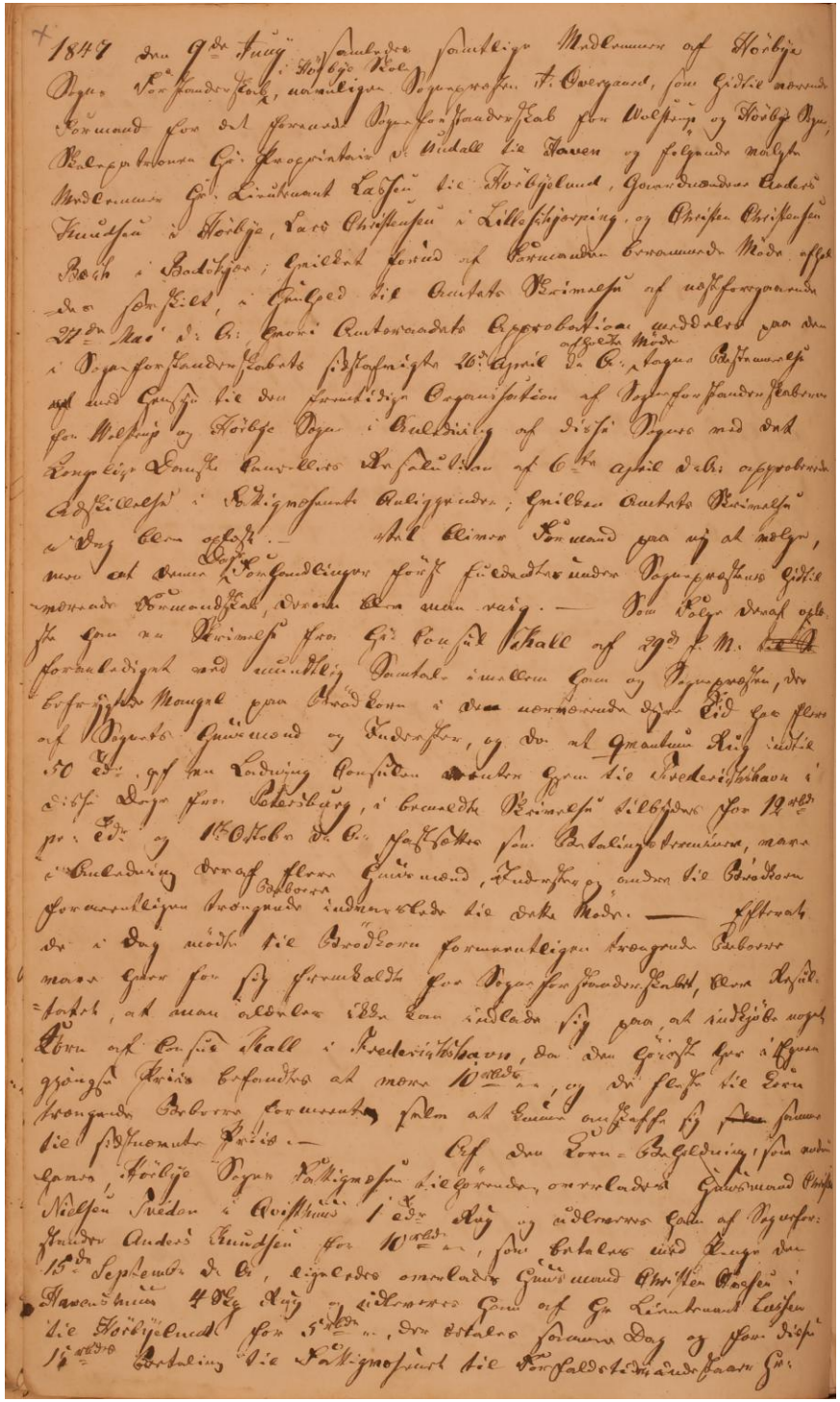

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

Side 051 B

Proprietair v. Undall til Haven som Cautionist og Selvskyldner; end-
videre overlades af Fattigvæsenets Beholdning og udleveres af Sogne-
forstander Anders Knudsen til Huusmand Jens Thomsen i Nyholmhuus
4 Skp Rug for 5 Rbd^{r}, for hvilken Betaling til bemeldte 15de Septembr
d.A. Anders Knudsen selv indestaaer som Caurionist og Selvskyldner. –
Huusmand Niels Nielsen Rærup laanes af Fattigvæsenets Beholdning
2 Skp Rug og 2 Skp Byg, som han under Hr. Lieutenant Lassen og Anders
Knudsens Selvskyldner Caution skal tilbagebetale in natura, saasnart han
har indhøstet dette Aars Avl, og dette Qvantum Korn udleveres ham af
Lieutenant Lassen til Hørbyelund. –
Huusmand Anders Hansen Klæstrups Kone paa Tornshede blev tilstaaet
1 Skp Rug i temporair Understøttelse af Fattigvæsenet, som udleveres hende
af Lieutenant Lassen. –
Fattiglem Inger Magrethe Andersdatter i Sveiehuus blev forundt 1 Skp Rug
i Tillæg, som udleveres af Anders Knudsen. –
Det overdroges Sogneforstander Christen Christensen Bæch at betale en blaa
Kjole, som Fattiglem Mads Laursen Bach i Heden har afkjøbt Gaardmand
Anders Iversen i Røllen med 4^{rbdr} - - . –
Da den Liste over Bidrag til Hørbye Sogns Fattigvæsen for Aaret
1846, hvilke henstaae ubetalte hos enkelte Beboere i benævnte Sogn, indsendt
under 26de April 1847 til Amtet, nu var under 6te f.M. forsynet med
Høisammes Approbation til Restancernes Inddrivelse ved Udpantning, fast-
sattes i Dag Prisen, hvorefter Sognefogden har at inddrive Kornet,
paa Rug til 4sk pr. Potte og paa Byg til $2^{2}/_{3}$sk pr. Pot, altsaa
Rugen beregnet til 6^{rbd} - pr. Tønde og Bygget til 4^{rbd} - pr. Tønde. –
Lieutenant Lassen til Hørbyelund anmeldte i Dag, at han med Sogne-
præstens Samtykke havde forstrakt Huusmand Lars Christensen i Nyeholm-
huus, der for Tiden ligger dødelig syg, med 4 Skp Rug og 2 Skp Byg
af Fattigvæsenets Beholdning. –
Sognepræsten fremlagde en Skrivelse af 26de April d.A. fra Godsfor-
valter Theilmann paa Sæbyegaard, hvorefter 1^{rbdr} 58sk ved Opgjørelse
af Boet efter afdøde, paa benævnte Gaard tjenende Fattiglem Hans Peter
Mathiesen tilkommer Hørbye Sogns Fattigvæsen og blev Qvittering
for bemeldte 1^{rbdr} 3mk 10sk, som ere indbetalte til Hørbye Sogns Fattigkasse,
meddeelt efter Forlangende. –
En Fortegnelse fra Skolelærer Larsen i Badskjær blev fremlagt, hvorefter
en hos Enken Johanne Pedersdatter i Rysholt tjenende Pige Anne Marie Anders-
datter havde forsømt uden angiven lovlig Grund 6 Dage i sidstafvigte
April Maaned, hvorfor tilkjendtes i Mulct 3sk for hver Dag = 1mk 2sk og for
hendes Udeblivelse fra den i samme Maaned afholdte Halvaars-Examen uden
angiven lovlig Aarsag tilkjendtes i Mulct 2mk, altsaa ialt 3mk 2sk. –

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

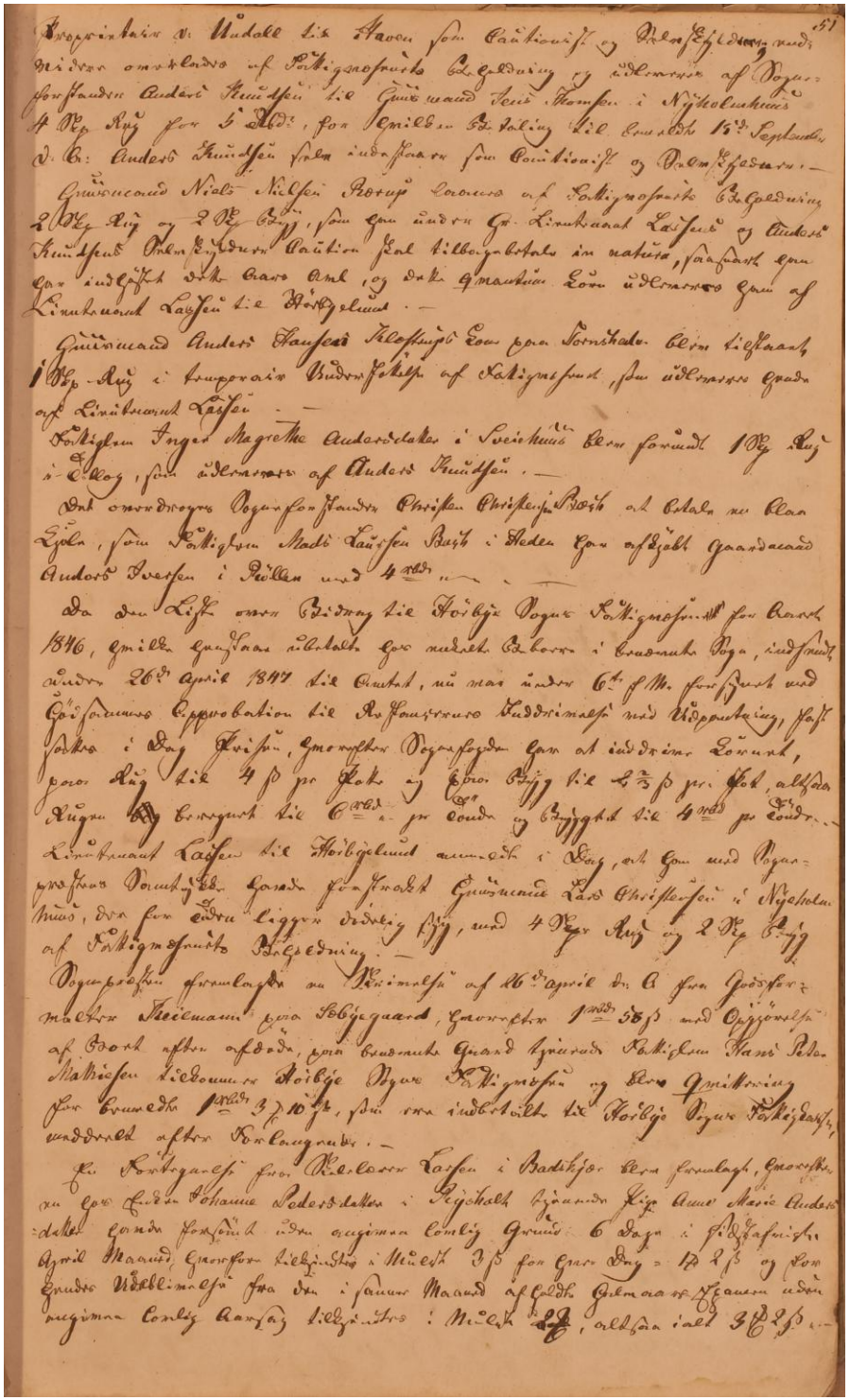

Side 052 A

For Sogneforstanderskabet oplæste Sognepræsten en Skrivelse af 12te Mai d.A. fra den høie Skoledirection, hvorefter Snese Antallet af de Tørv, som ifølge den for Hørbye Sogn af 11te Julii 1818 approberede Skoleplan skulle leveres Skolelærer Larsen i Badskjær, forøges til 12 Snese paa hvert Læs Overtørv og 24 Snese paa hvert Læs Knuptørv; men da det befandtes, at der ved Directionens Resolution af 9de Decembr f.A. kun var tilstaaet Skolelærer Bruun i Hørbye 10 Snese paa hvert Læs Overtørv – men vel 24 Snese paa hvert Læs Knubtørv – og Sogneforstanderskabet kun overensstemmende dermed havde anbefalet Skolelærer Larsens Andragende, formeente man Snese-Antallet paa Overtørverne ved en Feiltagelse af den Høie Skoledirection at være fastsat til 12 Snese istedetfor kun til 10 Snese, og blev det derfor overdraget Sognepræsten paa ny at indstille Sagen til Directionen, inden en Ligning over de Skolelærer Larsen tilkommende Tørv kan foretages. – Derimod blev en saadan Ligning i Dag foretaget og stadfæstet med Sogneforstanderskabets Underskrift over de Skolelærer Bruun tilkommende Tørv – med den Bemærkning blot for 1847. – Ved fleste Stemmer valgtes Sognepræsten ogsaa for den øvrige Tid af indeværende Aar 1847 til at være Formand for Hørbye Sogns Forstanderskab og dermed sluttedes for denne Gang Mødet, efterat det var overdraget den saaledes paa ny valgte Formand at foranstalte de Protokoller, som han finder at være fornødne for Hørbye Sogns Forhandlinger, bekostede. –

J. Overgaard Lassen N. A. Undall A Knudsen
Lars Christensen C Bæch

1847 den 10de Junii forsamledes paa Sæbyegaard – som anført i Forhandlingerne ved det i Gaar af det særskilte Sogneforstanderskab for Hørbye Sogn i Hørbye Skole afholdte Møde – i Henhold til Amtets Skrivelse af næstforegaaende 27de Mai d.A., samtlige fremtidige Medlemmer af det særskilte Forstanderskab for Wolstrup Sogn, navnligen den hidtilværende Formand for det forenede Wolstrup og Hørbye Sogneforstanderskab, Sognepræsten J. Overgaard, paa Hr. Baron Arenfeldts Vegne Godsforvalter Kammerraad Theilmann, Sogneforstanderne, Gaardmændene Mads Thomsen i Tamholt, Morten Pedersen i Øxenhede, Jørgen Pedersen i Lundergaard og Lars Mortensen i Hytten. – Berørte Amtets Skrivelse blev oplæst. – Efterat Skrivelsen af 29de f.M. fra Consul Kall i Frederikshavn til Sognepræsten, indeholdende Tilbud af 50 Tdr Rug, at sælges for 12rbdr - - pr. Tdr med Credit til 1ste Octobr d.A., ligeledes anført i Gaarsdagens Forhandlinger, ogsaa i Dag var oplæst, erklærede de tilstædeværende Sogneforstandere, at den høieste her i Sognet gjængse Priis for Rug er 10rbdr - - og det overdroges derfor Sognepræsten, ogsaa for Volstrup Sogns Vedkommende

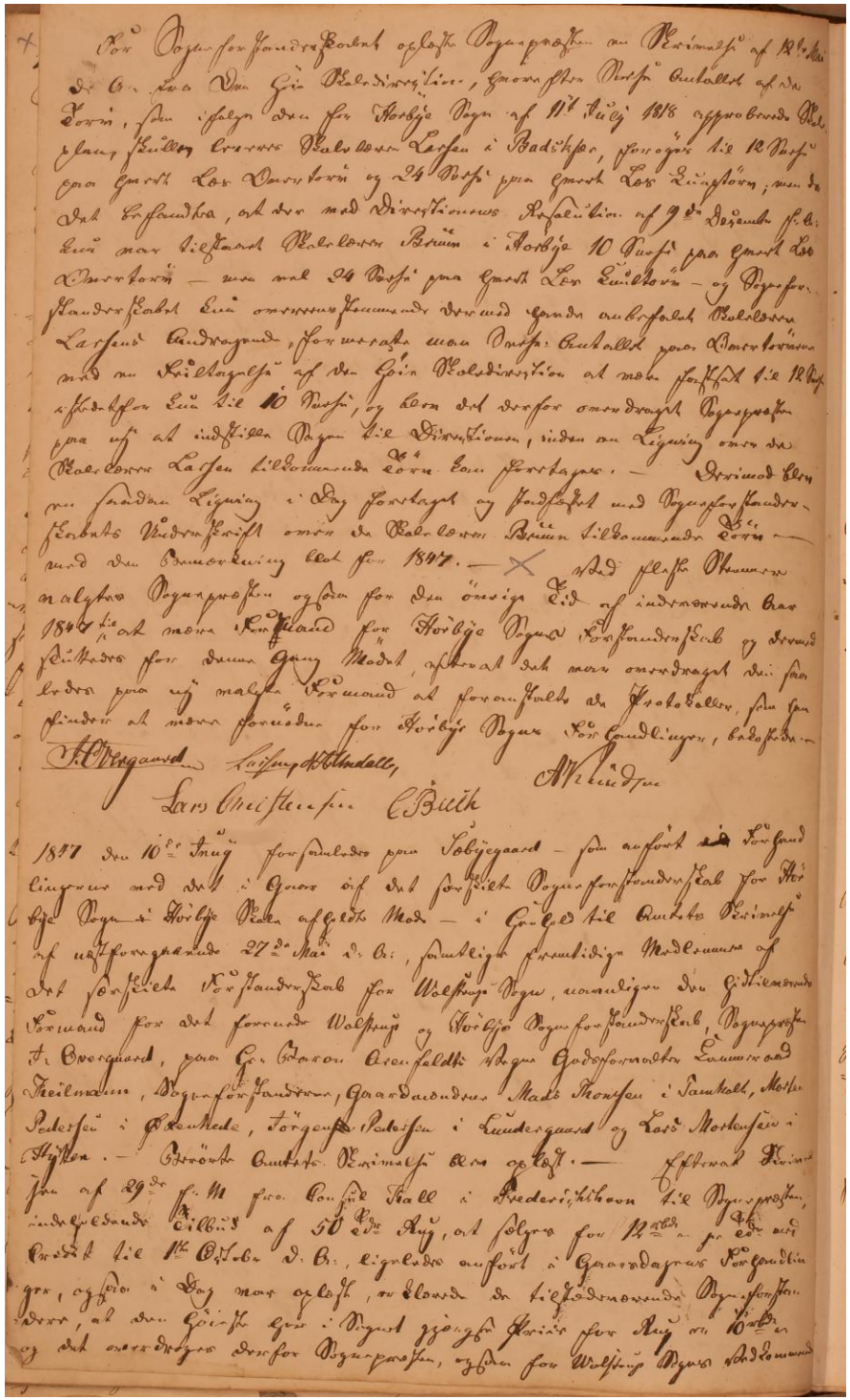

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

Side 052 B

at tilmelde Consul Kall, at man aldeles ikke kan indlade sig paa Kjøb af Korn hos ham. –

Fattiglem Anders Andersen Suelbechs Kone af Lille Ørtoft fremstillede sig personligen med den Anmeldelse, at deres Søn Søren Christian, 10 Aar gl., var fæstet af Gaardmand Christen Andersen i Skousgaard fra 1ste April til 1ste Novembr d.A. som Hyrdedreng, og\at denne/modtog ogsaa benævnte Dreng i Tjeneste til den saaledes bestemte Tid; men uden nogen beviislig lovlig Grund jog bemeldte Christen Andersen sidstafvigte 31te Mai d.A. Drengen af sin Tjeneste og sendte ham Hjem til hans under Fattigvæsenets Forsørgelse værende Forældre. – For nøiere at undersøge den saaledes anmeldte Sags sande Sammenhæng, blev det overdraget til Sogneforstander Jørgen Pedersen i Lundergaard, at indfinde sig i Forening med Sognefogden og den paagjældende Dreng, hos dennes Hosbonde Christen Andersen i Skousgaard, og forefandt Moderens Paastand er sandfærdig med Hensyn til Tjeneste-Antagelsen, da at tilholde benævnte Hosbonde strax at tage Drengen igjen i sin Tjeneste; thi ifald han vægrer sig derved, paatager Godsforvalter Kammerraad Theilmann sig den Velvillighed, paa Sogneforstanderskabets Vegne at foranstalte Christen Andersen indstævnet for en Politiret og saaledes mueligen ~~at~~ tvinge ~~ham~~ til Pligt-Opfyldelse imod bemeldte Dreng. Ogsaa dermed paalagdes det Jørgen Pedersen at gjøre Hosbonden bekjendt. –

Fattiglem Christen Nielsen af Uggerholthuse blev i Dag, foruden 1 Skp Rug og 1 Skp Byg, som allerede var ved Sognepræstens midlertidige Foranstaltning forundt ham i Tillæg for dette Aars tvende første Qvartaler, atter forundt 1 Skp Rug, 1 Skp Byg og 1rbdr - - i Tillæg for bemeldte Tidsrum; hvilket Tillæg udbetales ham af Sogneforstander Morten Pedersen i Øxenhede. –

Fattiglem Maren Larsdatter i Uggerholt blev i Dag tillagt 2rbdr - - til Hjelp til Ildebrændsel, som erkjendes forglemt at tillægges hende ved Planens Affattelse for dette Aar, og dette Tillæg bliver at udbetale hende af Sogneforstander Lars Mortensen i Hytten. –

Med Hensyn til Indkrævelsen af de Sognets Beboere for dette Aars tvende sidste Qvartaler paalignede Bidrag i Korn og Penge til Fattigvæsenet, blev næstkommende 1ste Julii d.A. i Dag bestemt som det Tidspunkt, hvorved den berørte Indkrævelse bør tage sin Begyndelse, for at Sogneforstanderne hver for sit District, kan itide forsyne sig med Korn og Penge til Uddeling af den Understøttelse, som er tillagt hvert, særskilt Fattiglem for Aarets tvende sidste Qvartaler. –

Da Huusmand Jens Chr. Christensen af Lille Ørtoft efter Sogneforstander Lars Mortensen Hyttens Angivelse har aldeles nægtet at betale de ham for Aarets 2de første Qvartaler paalignede Bidrag til Fattigvæsenet, blev en Restanceliste derover forfattet og underskreven, for strax at indsendes til Amtet til muelig Approbation til Bidragenes Inddrivelse ved Udpantning.

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

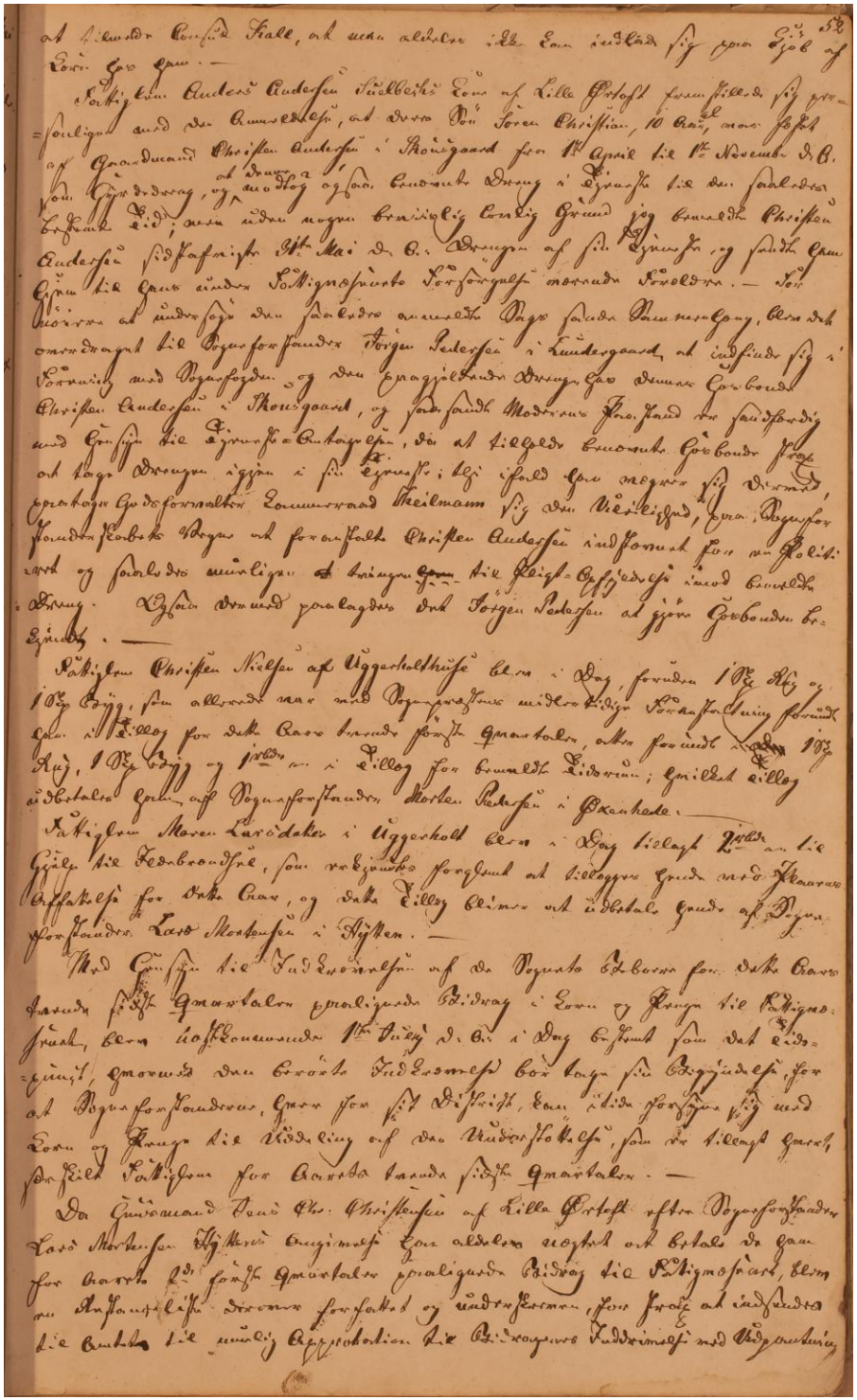

Side 053 A

En Skrivelse fra den Høie Skoledirection af 12te Mai d.A. blev oplæst, hvori Snese-Antallet af de samtlige trende Skolelærere i Wolstrup Sogn i den approberede Skoleplan tillagte Tørv bestemmes forøgede til 12 Snese paa Læsset af Overtørvene og 24 Snese paa Læsset af Knubtørvene; men da den samme Feiltagelse, som ved Gaarsdagens Forhandlinger af Hørbye Sogneforstanderskab formenes at have foranlediget Directionen til at bestemme Snese-Antallet af Overtørvene til 12 istedetfor til 10 Snese paa Læsset, ogsaa af Wolstrup Sogneforstanderskabs Medlemmer antages at være Grunden til Directionens formeentligen urigtige Bestemmelse – især da kun 10 Snese af bemeldte Slags Tørv, naar de skulle være af forsvarlig Størrelse, kunne rummes paa en almindelig Bondevogn – saa blev det ogsaa for Wolstrup Communes Vedkommende overdraget Sognepræsten paa ny at indstille denne Sag for den høie Direction. – For at Sagen ikke skulde blive udhalet for længe, da Tørvene snart ere færdige til Leverance, blev i Dag bestemt, at saasnart forhaabentlig ny Resolution eller endelig Bestemmelse er indløben fra Directionen, skulle Tørvene lignes over hele Sognet efter hver særskilt Beboers Hartkorn, og er saadan af en af Skolelærerne forfattet Ligning, underskrevet blot af Skolepatronen, skulde antages for gjældende for indeværende Aar. – Da Resolutionen, hvorefter hvert Sogn fremtidigen skal have sit særskilte Sogneforstanderskab nu maa træde i Kraft, blev Hr. Baron Kragh Juel Wind Arenfeldt i Dag for den øvrige Tid af indeværende Aar eenstemmigen valgt til at være Formand for Wolstrup Sogneforstanderskab. –

J. Overgaard Theilmann Morten Pedersen Jørgen Pedersen Lars Mortensen Mads Thomsen

Aar 1847, den 22' August blev paa Sæbyegaard Kl 4 Efterm. holdt et Sogneforstanderskabs-Møde og var mødte Formanden Baron Arenfeldt, ved sin Fuldmægtig Godsforvalter Theilmann, Sognepræst Overgaard, Gaardfæsterne Laurs Mortensen, Jørgen Pedersen og Morten Pedersen, og blev da forhandlet som følger

Sognepræsten afleverede en Communication af det Kongelige Danske Cancellies Resolution af 3die Junii d.A., hvorved dette bifalder at Volstrup og Hørby Sogne adskilles med Hensyn til Skolevæsenet, ligesom allerede tidligere hvad Fattigvæsenet angaar er resolveret. Bemeldte Resolution eller Skrivelse blev i Forsamlingen oplæst, og derefter tilbageleveret Sognepræsten for at opbevares

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

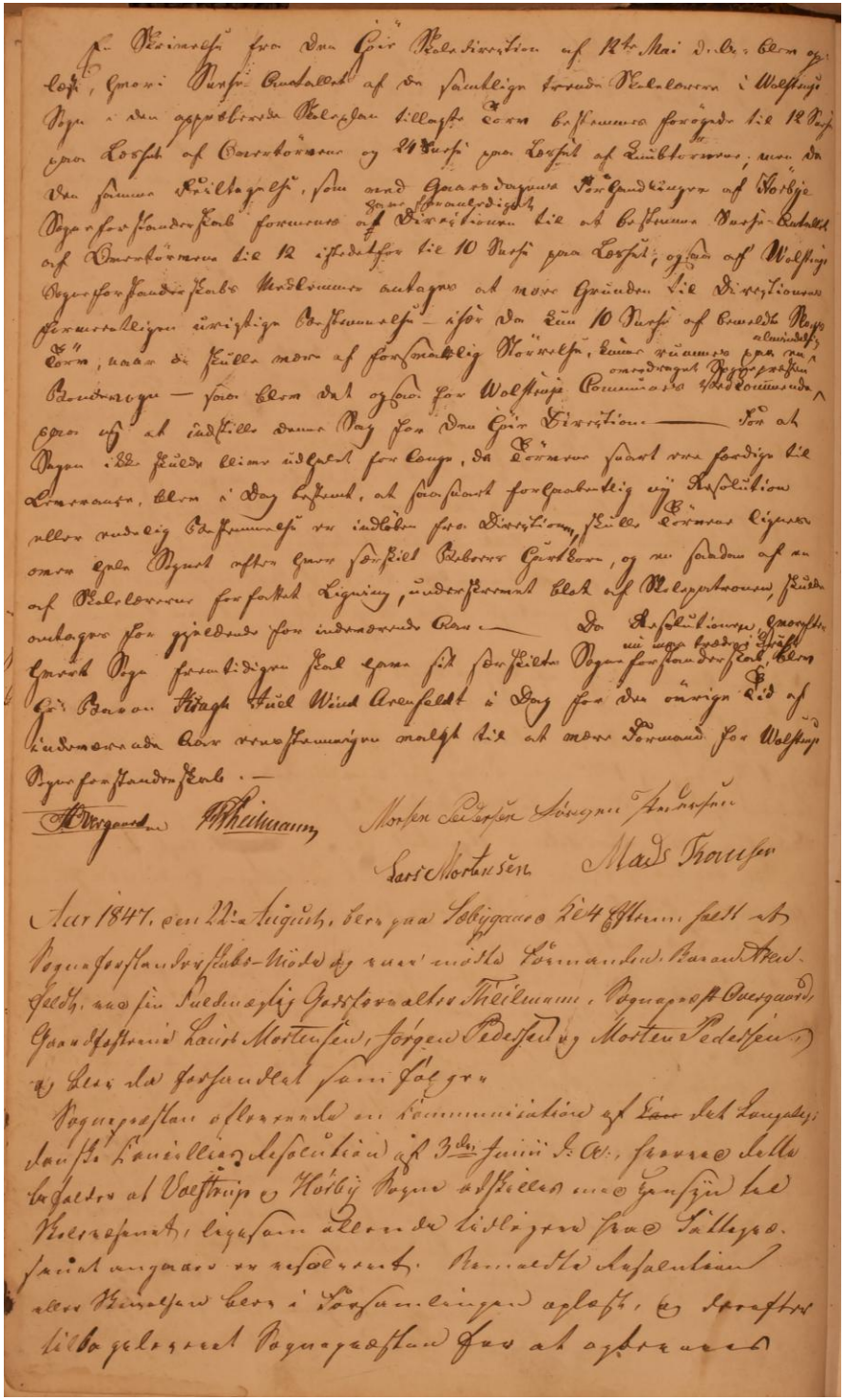

Side 053 B
i Præstearchivet for bemeldte Sogne.

Ligeledes blev fremlagt og oplæst en Skrivelse fra Skoledirectionen af 23' Junii d.A. hvorved Snese-Antallet af de til Skolerne i Volstrup Pastorat bestemte Overtørv, fastsættes til 10 Snese pr. Læs af forsvarlig Godhed og Størrelse, overensstemmende med hvad Sogneforstanderskabet havde indstillet. Fremdeles blev med Hensyn til den forandret Indretning med Udnævnelsen af de Vidner, der skulle være tilstæde ved By-, Herreds- og Birketingene m.v. som Frd af 9' Junii 1847 anordner, fremlagt og oplæst et af Formanden affattet Udkast til den Betænkning eller Forslag, som i den ovennævnte Henseende skal indsendes til Amtsraadet, og hvilket Forslag eensstemmig blev tiltraadt og bifaldt af Forstanderskabets tilstædeværende Medlemmer, som og af Mads Thomsen der under Forhandlingen derom kom tilstæde.

Fortegnelse over Skoleforsømmelser for Julii Maaned 1847 i Volstrup Skoledistrict, og de befalede Mulcter derefter dicterede de Forsømmelige, samt Listerne forsynet med Forstanderskabets Paategning, afgivet til Mads Thomsen for at indkræve Mulcterne.

Mødet blev derefter hævet og Forhandlingen underskrevet.

J C? Theilmann J. Overgaard Lars Mortensen
Morten Pedersen Jørgen Pedersen Mads Thomsen

D. 29 Octbr 1847 blev et Møde afholdt paa Sæbyegaard, hvor alle Medlemmer vare tilstede. – Søren Andersen Skrol i Sæbye mødte paa hans Datters, Cathrine Sørensdatters Vegnne, som havde begjært Understøttelse, i Anledning af hendes Svangerskab, som gjør hende det umueligt at have Tjeneste og fuldkommen at sørge for egen Underholdning. Man blev enig med ham om at han beholder hende indtil videre, imod at han erholder 3mk ugentligen for hende og for de forløbne 6 Uger blev ham betalt 3 Rbdlr og begynder den nye Regning fra 1 Novbr dette Aar. –

Jens Nielsen Kneverhede som har Fattiglem Anders Slyngborg til Forpleining var mødt og erklærede ei længere at kunne beholde ham uden han kunde erholde Tillæg, hvilket han ansaa

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

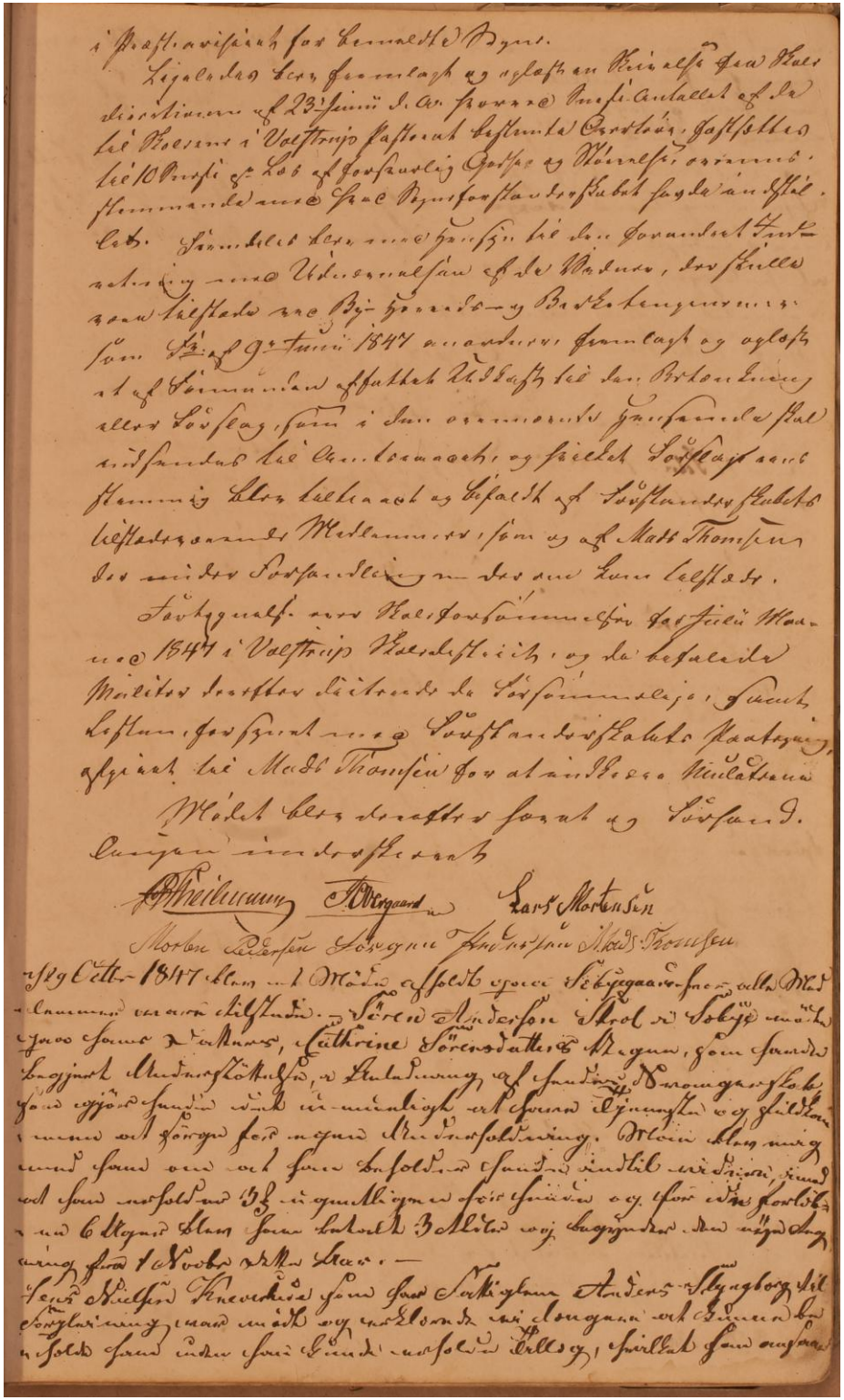

Side 054 A

ei at kunne være mindre end 2 Tdr Rug 2 Tdr Byg og 7 Rbdlr aarligen for ham, hvilket man dog imidlertid ei indgik forinden man havde forhørt om man kunde faa ham anbragt paa anden passende Sted for mindre. –
Da ved Aarets Udgang de tvende ældste Forstandere skulle afgaae og tvende andre? udvælges inden Udgangen af samme fremlagdes Listen over Valgbare og Valgberettigede for at henlægges de befalede 14 Dage til Eftersyn. –
Da intet videre var at forhandle sluttedes Mødet. –
Kragh Juell Wind. – J. Overgaard Jørgen Pedersen
Morten Pedersen Lars Mortensen Mads Thomsen

Den 17 Febr. 1848 var Sogneforstanderskabet samlet paa Sæbyegaard for at afholde det sidste Møde for 1847, som paa Grund af Formandens Fraværelse var udsadt til i Dag, og foretoges Overslag over hvad de Fattige for tilkommende Aar maatte behøve samt Ligning over det Qvantum Korn som efter samme maatte behøves til de Fattige. Da Pengene som hertil behøvedes for dette Aar ville kunne udredes af Legatrenterne frietoges Beboerne for samme, uden forsaavidt Enkelte som ellers intet ville komme til at udrede paalignedes et passende Bidrag. –
Regnskabet for afvigte Aar opgjordes. – Jens Chrestensen af L. Ørtoft fremstod og begjærede en Remuneration af 4 Rbdlr aarlig for at føre Tilsyn med Ane Nielsdatter, som sidder i det Huus som ligger paa den til hans Sted hørende Ejendom, samt tillige være hende behjelpelig ved Leiligheder hvor hun maatte behøve Hjelp. Man tilstod ham samme imod at han opfylder disse Betingelser, samt haver Tilsyn med at hun conserverer de efter hendes for nyeligen afdøde Forældre modtagne Efterladenskaber der vare hende overdragen til Afbenyttelse for hendes Levetid og hvorover Sogneforstander Jørgen Pedersen Lundegaard paatog sig at optage en Fortegnelse til Vedlæggelse. –
En Del Skoleforsømmelser vare anmeldte og bleve de Paagjældende mulcterede for enkelt Forsømmelse paa 3 sk dagligen og for dobbelt 6 sk og for Anden Gang 9 sk dagligen og overgaves Listerne Skoleforstanderne til Indkrævning.
Da Valget af Formand for 1848 ligeledes paa Grund af Mødets Udsættelse ei var foregaaet blev samme ogsaa afgjort og blev Baron Arenfeldt udvalgt for det indeværende Aar. –
Da intet videre var at forhandle sluttedes Mødet. –
Kragh Juell Wind Arenfeldt. – J. Overgaard Morten Pedersen
Mads Thomsen Lars Mortensen Jørgen Pedersen

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

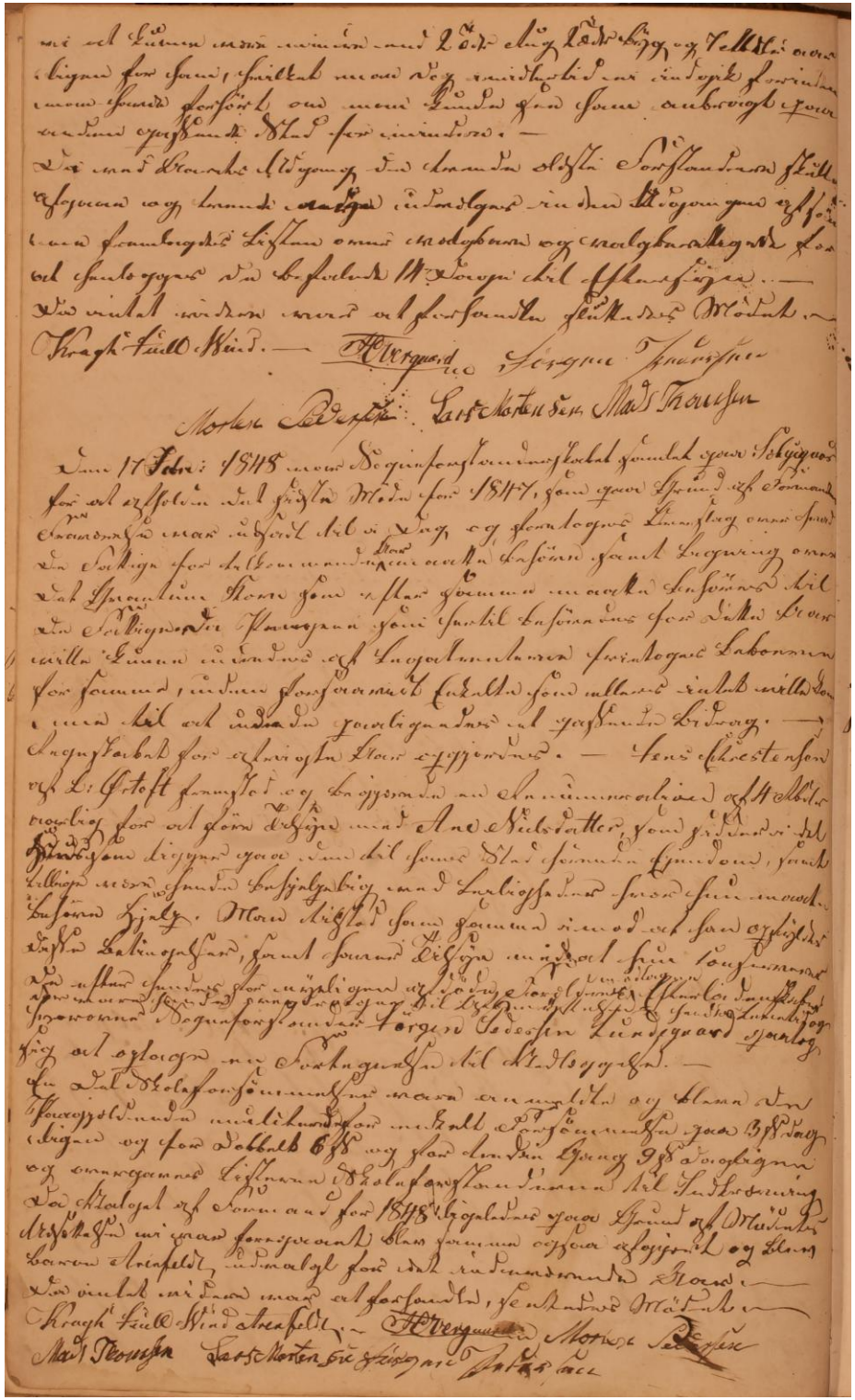

Side 054 B

Den 23 Febr 1848 samledes Sogneforstanderskabet paa Sæbyegaard. – Søren Andersen Skrol mødte og begjerte en Hjelp af 2 Rbdlr til hans Datters Cathrine Sørensdatters under hendes Barselseng, hvilken tilstodes ham og udbetalt ham tilligemed 1 Rbdlr i den ordinaire Understøttelse for hende. – Nogle Skoleforsømmelser i afvigte Maaned mulcteredes og overgaves Skoleforstanderne til Indkrævning. – Regnskabet over Skolevæsenets Indtægter og Udgivter igjennemgikkes og efterat være forsynet med behørige Paategning besørges samme henlagt til almindelig Eftersyn i befalet Tid. Dernæst foretoges Ligningen over kommende Aars Udgivter i Korn og Penge til Skolevæsenets Behov, som ligeledes efterat være afsluttet befordredes til Henlæggelse. –

Da intet videre var at forhandle sluttedes Mødet. –

Kragh Juell Wind. – J. Overgaard Morten Pedersen Jørgen Pedersen
Thomas Chrestensen Morten Andersen

D. 4 April 1848 var Sogneforstanderskaberne for Volstrup og Hørbye Sogne samlede i Anledning af den Reqvisition af 5 Heste til Armeens Brug som var indløben fra Amtsraadet og blev man enig om at Sognene paatoge sig særskilt at udrede samme, hvilket Volstrup Sogn indvilgede i imod at medtage det Hartkorn til Beløb omtrent 24 Tdr Hartkorn som høre under Sæbyegaard og saaledes udreder trende Heste og Hørbye 2de af det tilovers blivende Hartkorn. –

Kragh Juell Wind. – N A v. Undall C Christensen A Knudsen
J. Overgaard Morten Pedersen Jens Thomsen Jørgen Pedersen
Thomas Chrestensen Morten Andersen

Aar 1848, den 16' April blev i Volstrup Skole holdt et Sogneforstanderskabs-Møde, af de ordinaire Medlemmer med Undtagelse af Formanden, Baron Arenfeldt, som formedelst Sygdom, lod møde ved Godsforvalter Landvæsenscommissair Theilmann, for derved at vælge et af Forstanderskabets Medlemmer til at møde i Hjørring, Tirsdagen den 25 April Kl. 12 Middag, for at foretage Valg af 2 Medlemmer til Amtsraadet af de mindre Landeiendomsbesiddere samt 1 Suppleant; og blev da af de tilstædeværende

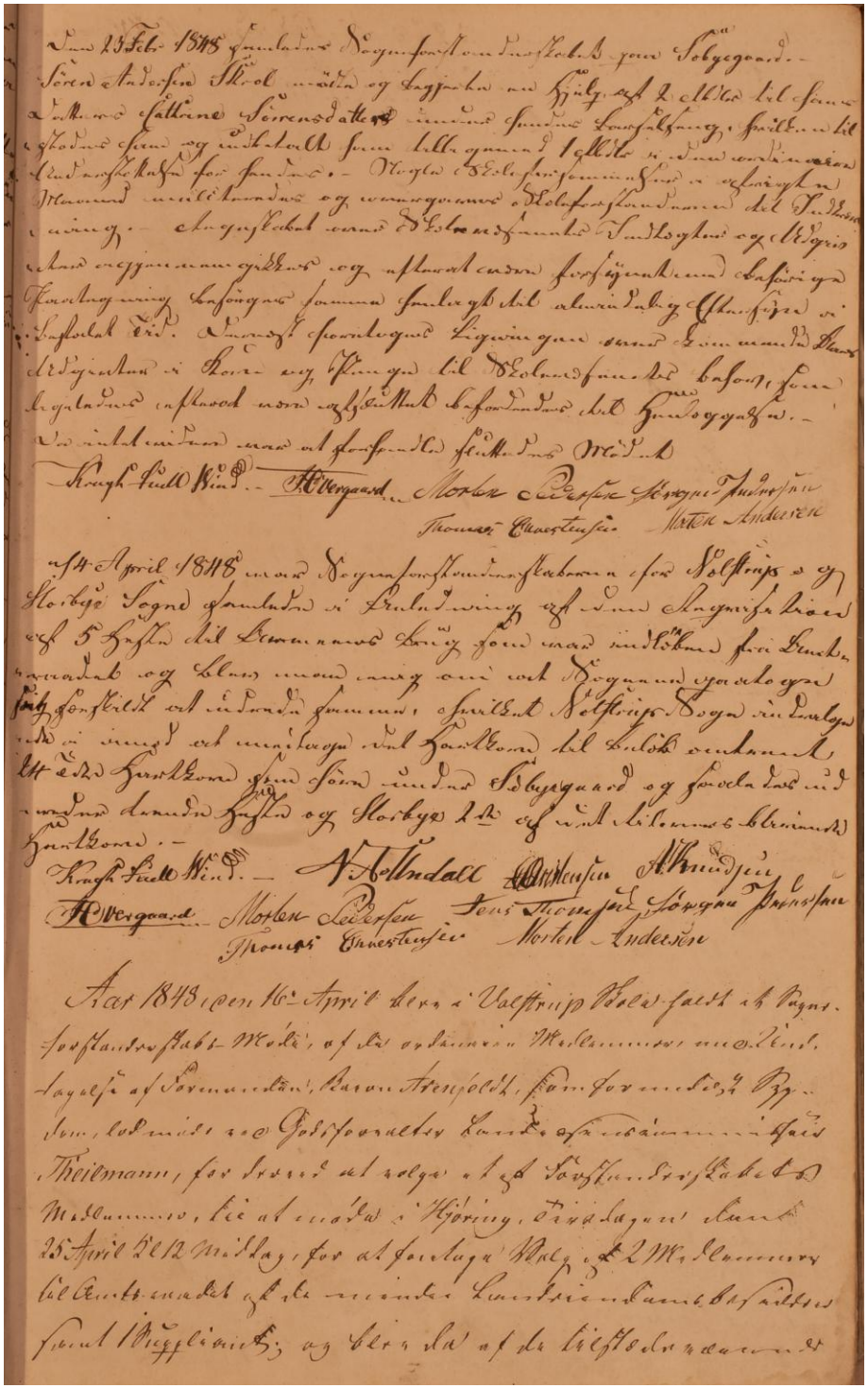

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

Side 055 A

Sogneforstandere eenstemmig valgt Sognepræsten Hr. Overgaard til i ovennævnte Henseende at møde i Hjørring. –
Da intet videre var at forhandle blev Mødet hævet. –
?Theilmann J. Overgaard Jørgen Pedersen Thomas Chrestensen
Morten Pedersen Morten Andersen

Den 5 Julii 1848 samledes Sogneforstanderskabet paa Sæbyegaard med Undtagelse af Sognepræsten, som havde anmeldt Sygdomsforfald. Uddelingen af Fattigkorn for 3die Qvartal dette Aar bestemtes at skulle skee Løverdagen den 15de næstkommende hvorfor Forstanderne tilsagdes at paalægge Beboerne at møde med deres ved Ligningen dem paahvilende Bidrag og de Fattige til samme Tid at møde for at modtage samme. – Nogle Skoleforsømmelser til Beløb 9 sk paalagdes de Forsømmelige at udrede, til hvilken Ende Skoleforstanderen for Volstrup Skole medgaves Listen til efter denne at indkræve samme. – En Del Mangler ved Skolerne som Tækning, Udspækning ect. som vare anmeldte besluttedes afhjulpen og paalagdes Skoleforstanderne at drage Omsorg for. – Da intet videre var at forhandle sluttedes Mødet. –
Kragh Juell Wind. – Morten Pedersen Morten Andersen Thomas Chrestensen
Jørgen Pedersen

D. 18 Julii 1848 samledes Sogneforstanderskabet paa Grund af Justitsministeriets Skrivelse af 4 Julii angaaende Anmeldelse om det ikke værnepligtige Mandskab fra Aarene 1823, 1824 og 1825, som maatte findes i Sognet og som ikke findes indført i Lægdsrullen for at optages paa det vedstillede Schema; men da saavidt Sogneforstanderskabet bekjendt ingen forefindes, saa kunde man ikke andet end udfærdige en Attest desangaaende for at indsende samme til Forklaring derom. –
Nogle Skoleforsømmelser for Grønhedens Skoledistrict vare indkomne, for hvilke de Paagjældende mulcteredes paa 3 sk daglig og overgaves Skoleforstanderen til Indkrævelsen i Mindelighed. –
Kragh Juell Wind. – J. Overgaard Morten Pedersen Morten Andersen
Thomas Chrestensen Jørgen Pedersen

Den 23 Julii 1848 afholdtes et extraordinairt Møde i Anledning af Amtets Skrivelse af 18de d.M. hvorved Valgloven af 7de Julii næstforegaaende oversendtes for at Sogneforstanderskabet kunde sætte De det ifølge Forordningens § 9 paahvilende Foranstaltninger med Hensyn til Vælgernes Indskrivning i Værk. Til at overvære Indskrivningen valgtes Formanden og Sogneforstander Morten Pedersen af Øxenhede, som fra den 31te denne Maaned bestemte at paabegynde Forretningen, efterat det i Dag ved Kirkestævne var bekjendtgjort at det vilde fra den Dag og fremdeles i Ugens Løb foreta-

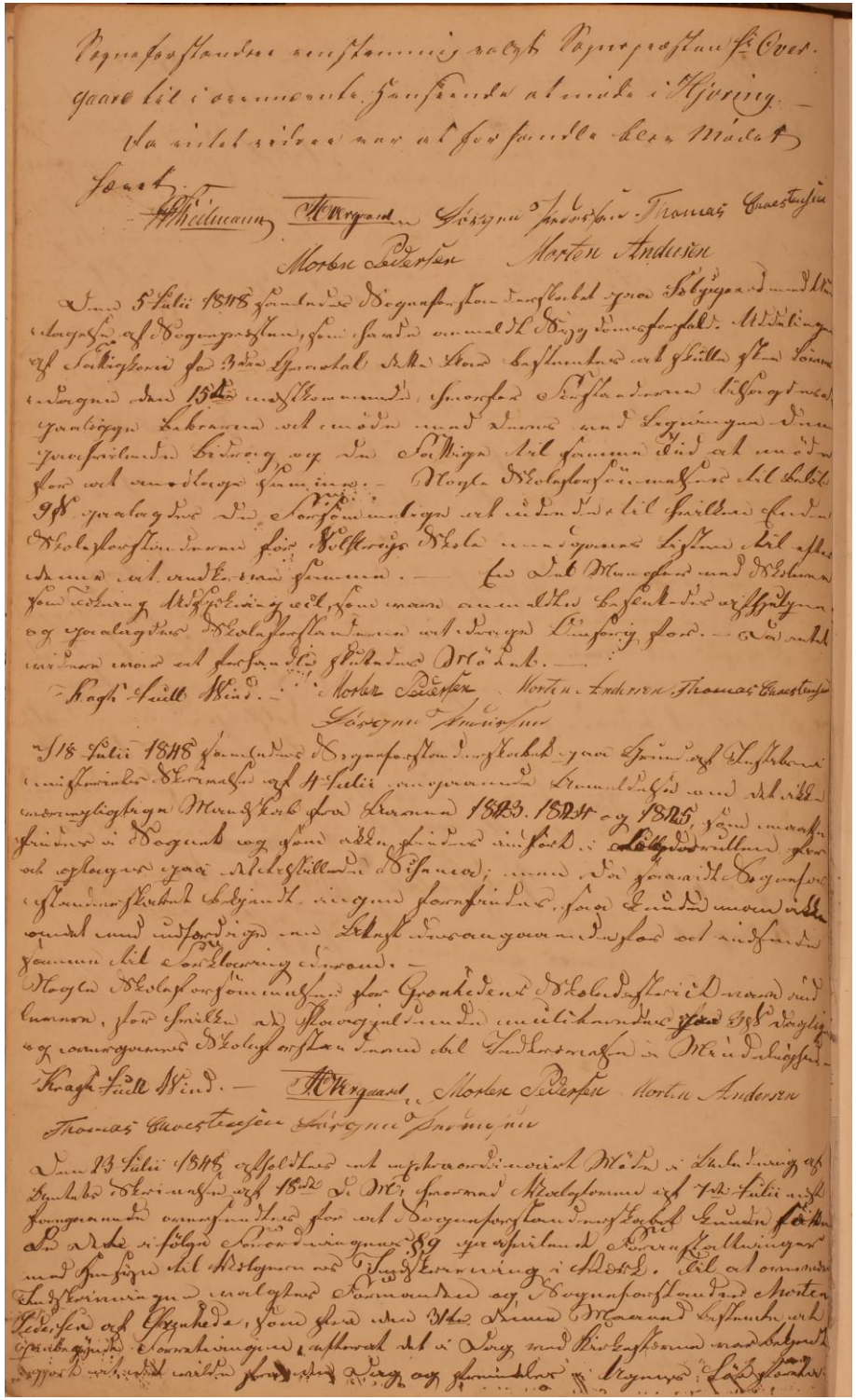

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

Side 055 B

ges her paa Sæbyegaard om Formiddagen fra Klokken 10 til 12 Slet
hvor da de som agte at indføres i den derover holdende Proro-
kol, kunne give Møde. –

Kragh Juell Wind. – Jørgen Pedersen Thomas Chrestensen
Morten Pedersen Morten Andersen

Den 21 Septbr samledes Sogneforstanderskabet for efterat have modtaget
Justitsministeriets Circulaire af 18de d.M., hvorved Valgdagen
til Udnævnelsen af Medlemmer til Rigsforsamlingen er be-
stemt til den 5 Octbr næstkommende, for at foretage Valg
af den af Sogneforstanderskabet, der som Medlem skulle
overvære Valgbestyrelsen, og blev Formanden udvalgt
til at tiltræde samme som saadan. –

Kragh Juell Wind. – J. Overgaard Morten Pedersen Jørgen Pedersen
Thomas Chrestensen Morten Andersen

Den 5 Jan 1849 samledes Sogneforstanderskabet paa Sæbyegaard
for at foretage Overslag og Ligning over hvad Fattigvæsenet
for Aaret 1849 maatte behøve, hvilket Møde paa Grund af
enkelte Medlemmers Forhindring fra at være tilstede var ud-
sadt til i Dag, efterat man efter Gjensidig Overveielse over
hvad der udfordredes havde faaet samme bestemt tilendebragtes
samme og forsynedes med Underskrifter for derefter at kunne
fremlægges den anordnede Tid til Eftersyn. – Regnskabet
for afvigte Aar fremlagdes og igjennemgikkes for ligeledes
at kunne fremlægges til Eftersyn og derefter indsendes til
Revision af Amtsraadet. –
Ifølge Skrivelse fra Herredsfogden af 15 Decbr 1848 opfordredes
Sogneforstanderskabet til at afgive Erklæring om der maatte
være Forandringer ved det antagne Regulativ for Biveie-
ne der med dette Aars April var udløbne; men da
der ingen Forandringer ønskedes foretagne med Hen-
syn til Volstrup, antog man at communicere ham
samme. – Dernæst foretoges Valg af nye Formand
for dette Aar og blev da Baron Arenfeldt valgt som
saadan. Enddel Skoleforsømmelser vare indløbne og
mulcteredes de Vedkommende paa 3 Sk dagligen og over-
gaves Listerne Skoleforstanderne til Indkrævning. –
Fra nogle Beboere var indløben Begjæring om at deres Steder
maatte henlægges til andre Skoledistricter end samme efter
den approberede Plan vare henlagte til. Men da Sogneforstan-
derskabet ei maatte ansee sig competent til at afgjøre dette

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

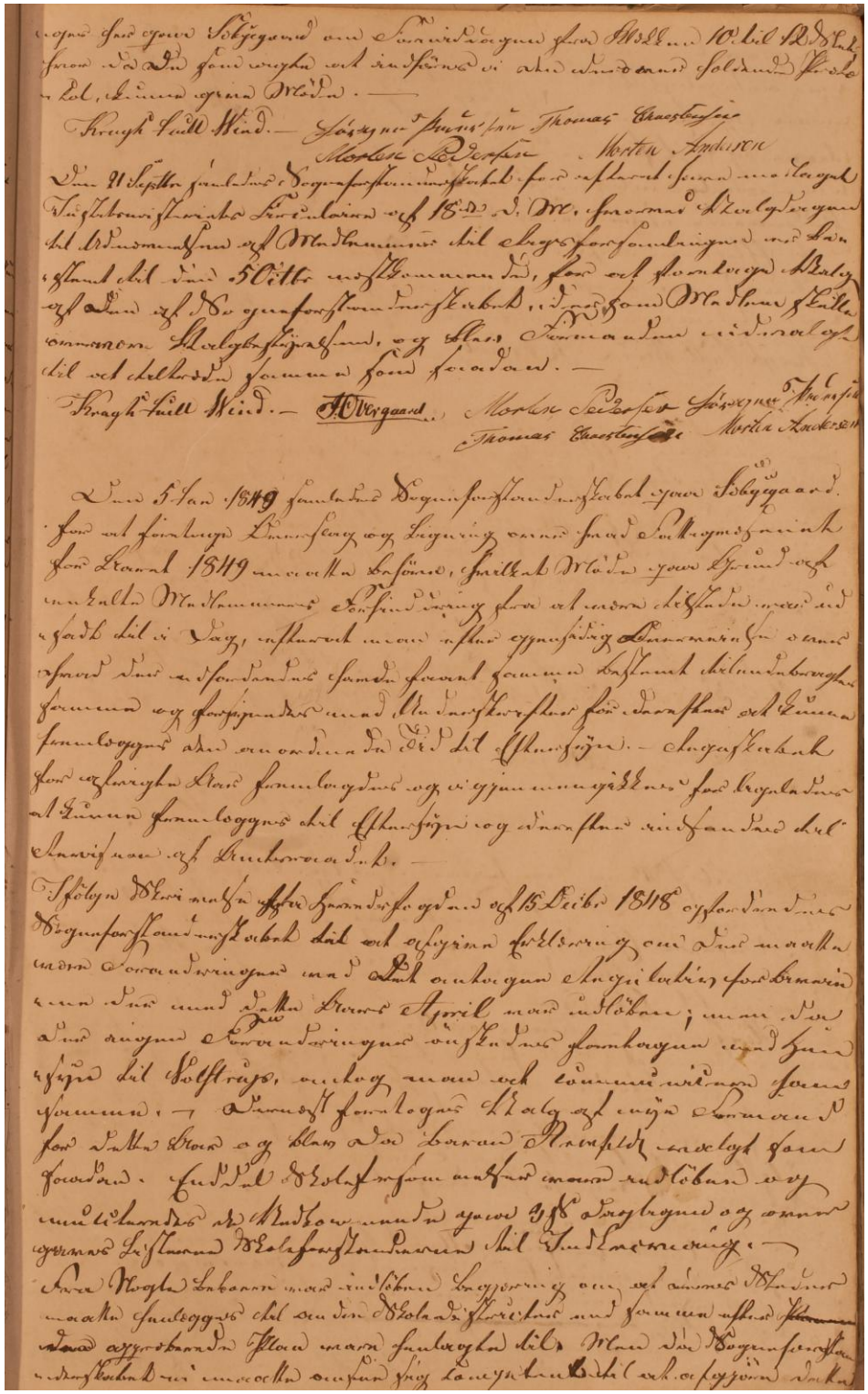

Side 056 A

Spørgsmaal uden for saavidt Skoledirectionen maatte finde samme antageligt besluttede man at indsende samme til dennes nærmere Approbation. Forsaavidt nogle havde ganske forladt Sogneskolerne og søgt fremmede Sognes Skoler maatte man ansee samme aldeles ulovmedholdeligt og agtede at bekjendtgjøre for Vedkommende at samme ei kunne gives Medhold og hvis Børnene ei for Eftertiden indfinde dem i Sognets Skoler ville de blive mulcterede overensstemmende med Anordningerne. –
Da intet videre var at forhandle sluttedes Mødet. –
Kragh Juell Wind. – J. Overgaard Morten Pedersen Jørgen Pedersen
Thomas Chrestensen Morten Andersen

Den 7 Febr 1849 var Sogneforstanderskabet samlet paa Sæbyegaard og vare alle tilstede. Efter Tilsigelse vare de, som, ifølge Sogneforstanderskabets Bekjendtgjørelse ved Kirkestevne, ville paatage sig den Brevbefordring som hidtil havde hvilet paa Huusmændene men som ifølge Frd. 27 Maii 1848 for Eftertiden skulle besørges ved leiede Bud. Søren Pedersen af Kiirsgaard Volstrup Bye paatog sig at besørge samme indenfor saavidt de som skulle befordres til Sognefogden i Lyngsaa Albek, dog herved ei meent breve som fra Brandirecteuren eller Sandflugts Commissairen skulle befordres denne Vei, som han besørger imod at han for Tiden fra Dags Dato til Nytaar 1850 erholder 13 Rbdlr 3 mk, som udbetales ham af Sogneforstanderskabet.
Kragh Juell Wind. – J. Overgaard Søren Pedersen
Morten Pedersen Morten Andersen Jørgen Pedersen
Thomas Chrestensen

Den 23 Febr 1849 var Sogneforstanderskabet samlet for at foretage Liging over Udgivterne til Skolevæsenet for Aaret 1849, hvilken efterat være tilendebragt underskreves og derefter at henlægges til det befalede Eftersyn. Regnskabet for afvigte Aar igjennemgikkes og efterat at være befunden rigtig ligeledes henlægges til Eftersyn. –
Poul Hansens Datter Karen Magrethe der af Fattigvæsenet havde begjært Understøttelse til hendes tvende uægte Børn og som ved Undersøgelsen befandtes at have opholdt sig 5 Aar i Understed Sogn og følgeligen maatte ansees at være forsørgelsesberettiget i dette Sogn, henviste man, efter imidlertidig at have understøttet hende med 1 Rbdlr, til bemeldte Sogns Fattigvæsen efterat have underrettet sammes Sogneforstanderskab desangaaende. –
Fra Sognets Skolelærere var indgivet en Anmodning om at Sogneforstanderskabet ville see Høitidsofferet bestemt i Overensstemmelse med hvad Amtsraadet havde bestemt som minimum. Da Sogneforstanderskabet ei kunne ansee den af Amtsraadet antagne Regel for billig ~~blev man enig om at~~ indstilledes til samme, om denne ei kunne forandres saaledes at Gaardmændene bleve classificerede i trende Classer som da kom til at svare 1 mk – 12sk – 8sk.

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

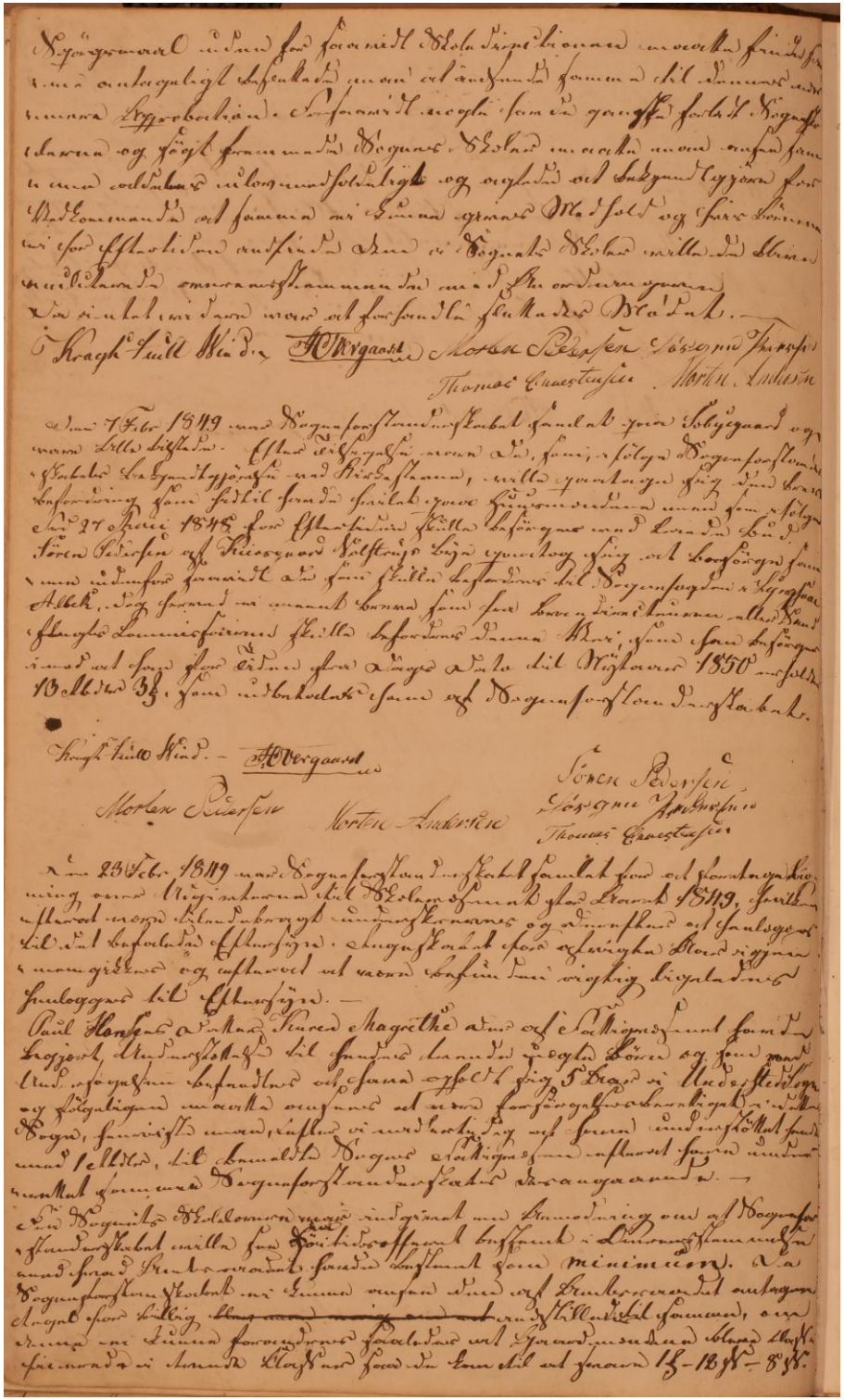

Side 056 B

Huusmændene 6 Sk og hver tjenende Person 3 Sk, i hvilket Forslag alle Stemmer undtagen 1 vare enige i og saaledes at det bestemtes til 3 Aar for det første da? een? ønskede at det maatte udlignes? efter Personer. – Da intet videre var at forhandle sluttedes Mødet. –
Kragh Juell Wind. – J. Overgaard Jørgen Pedersen Thomas Chrestensen
Morten Pedersen Morten Andersen

Den 26 Octbr samledes Sogneforstanderskabet med Undtagelse af Sognepræsten, som havde anmeldt Forfald. Fattigbidragene for første Qvartal uddeltes til de Fattige efter Planen. – Dernæst skredes til Valget af et Medlem af Forstanderskabet som ifølge Frd. 16 Junii 1849 skulle møde paa dets Vegne ved Valget til Folkethinget og udnævnedes hertil Formanden. –
Fra Thomas Madsen i Graverhuuset var igjennem Skoledirectionen indløben en Besværing over Skolestien imellem hans Sted og Ørtoft Skole at den ofte ved Regnskyl var ufremkommelig for de skolepligtige Børn; men da Forstanderskabet alt tidligere havde indgivet et Andragende til Skoledirectionen om at bemeldte Graverhuus maatte henligges til Volstrup Skoledistrict kunde man for Tiden ei tage nogen Bestemmelse om hvorvidt den forønskede Stie imellem Graverhuuset og Røllen burde istandbringes forinden Svar var indløben fra Directionen om hvorvidt samme maatte Bifalde eller ikke det Ansøgte forsaavidt Stien imellem Røllen og Bojensgaard angaar vil blive ført Foranstaltning til at samme istandsættes saasnart Aarstiden maatte tillade samme. – Da intet videre var at forhandle sluttedes Mødet. –
Kragh Juell Wind. – Jørgen Pedersen Morten Pedersen
Thomas Chrestensen Morten Andersen

Den 4de Novbr 1849 samledes Sogneforstanderskabet for at optage Listen over dem, der ifølge Anordningen af 11. Junii 1849 § 53 og 57 maatte være valgbare til Landsthinget efter Opfordring af Valgdirectionen for 7de Valgdistrict Herr Stiftamtmand Stemann om at indsende samme. Listen affattedes og underskreves af samtlige tilstedeværende Medlemmer og vedlægges herved en Copie af Listen som kun ombefatter tvende. –
Kragh Juell Wind. – J. Overgaard Morten Pedersen
Morten Andersen Thomas Chrestensen

Den 11te Januar 1850 samledes Sogneforstanderskabet paa Sæbyegaard og vare alle Medlemmer tilstede. –
Da den for afvigte Aar sluttede Contract med Søren Pedersen Kiirsgd om alle offentlige Breves Befordring var udløben, havde man tilvaret? om Nogen vilde foretage sig samme for næste Aar

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

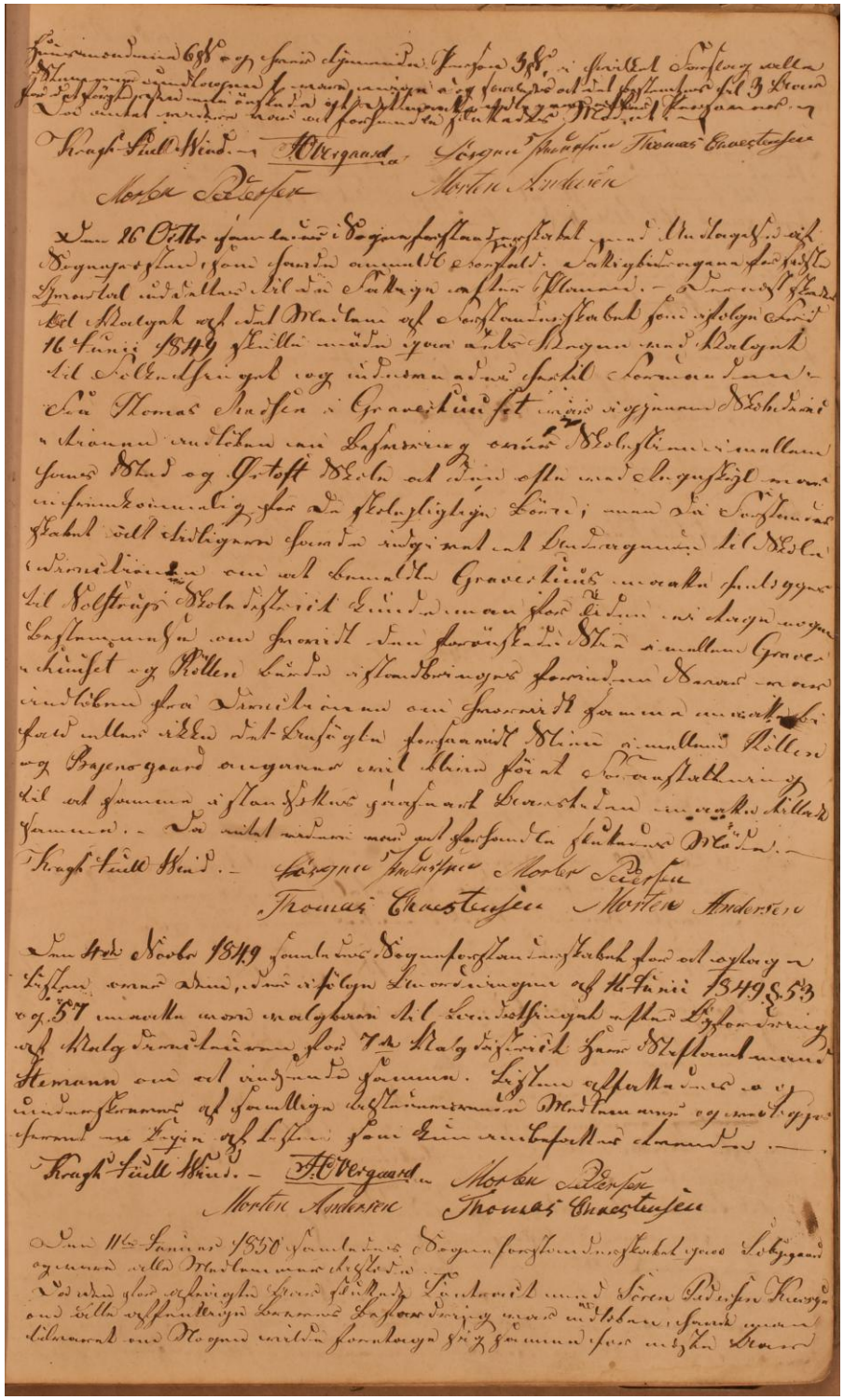

Side 057 A

og paatog Sognefoged Ole Chrestensen Broen sig for næste Aar at befordre alle Breve uden Undtagelse imod at han erholder 16 Rbdlr aarligen hvori Sogneforstanderskabet indvilgede og som han herved bekræfter med sin Underskrift. – Ole Christensen

Overslaget over Fattigvæsens Udgivterne for Aaret 1850, affattedes efterat man havde taget de Fattiges Forfatning og Trang i Overveielse og beløb samme sig efterat være opgjort til 37 Tdr 7 Skpr Rug og lignende Byg, samt 268 Rbdlr 48 Sk i Penge, hvorefter Ligningen over Kornet foretaget, da Legatrenterne ligesom foregaaende Aar ville kunne afholde Pengeudgivterne uden Udgivt for Sognet. Regnskabet for 1849 fremlagdes og efterat være igjennemgaaet og intet fundet ved samme at bemærke blev samme forsynet med Sogneforstanderskabets Underskrift for derefter at kunne fremlægges til almindelig Eftersyn i Volstrup Skole. –

Kragh Juell Wind. – J. Overgaard Morten Pedersen Morten Andersen Thomas Chrestensen Jørgen Pedersen

Da Aaret var omme skredes til Valg af Formand for det kommende Aar og blev Baron Arenfeldt eenstemmigen valgt dertil. –

Kragh Juell Wind. Morten Pedersen Morten Andersen Thomas Chrestensen Jørgen Pedersen

Torsdagen D. 28 Febr 1850 var Sogneforstanderskabet samlet paa Sæbyegaard med Undtagelse af Jørgen Pedersen Lundegaard, som formedelst Sygdom ei kunde indfundet sig. Skoleregnskabet for 1849 fremlagdes og gjennemgikkes af samtlige tilstedeværende Medlemmer og fandtes intet ved samme at udsætte. Dernæst skredes til Affattelsen af Ligningen over de for det kommende Aar til Skolevæsenets Behov udfordrede Udgivter, hvilke efterat være tilendebragte forsynedes med Underskrift for derefter at kunne fremlægges til almindelig Eftersyn i Volstrup Skole.

Kragh Juell Wind. – J. Overgaard Thomas Chrestensen Morten Pedersen Morten Andersen

Den 31 Julii 1850 var Sogneforstanderskabet samlet paa Sæbyegaard. Fattiguddelingen for anden Qvartal foretoges overensstemmende med de lagte Planer. Jacob Andersens Kone, som paa Grund af hendes Mands Fraværelse i Krigen havde begjært nogen Understøttelse til Hjelp til hendes Barn tildeltes 1 Skp Rug 1 Skp Byg og 1 Rbdlr. Fra Skolelæreren i Grønheden var indkommen en Besværing om at hans Leilighed var vel liden og at Skolestuen behøvede en Udvidelse, hvorover alt tidligere fra Provstens Side var hørt Besværing men da man indeværende Aar hverken har Midler dertil eller kan overkomme samme og det følgeligen maae udsættes til næste Aar, vil man midlertidigen see at faae Overslag gjort over hvad den nødvendige Bygning maatte kunne beløbe sig til for derefter at see hvorledes Midlerne kunne tilveiebringes. Nogle Lister over Skoleforsømmelser ved Volstrup og Grønhedens Skoler i de foregaaende Maaneder fremlagdes; men da man ved at gjennemgaae dem fandt at de fleste vare Fattige Børn, som var ude at tjene og som Huusbonden havde erklæret ei at ville beholde, saafremt de skulde søge Skolen, saa fandt man ved at tage Tidsomstændig-

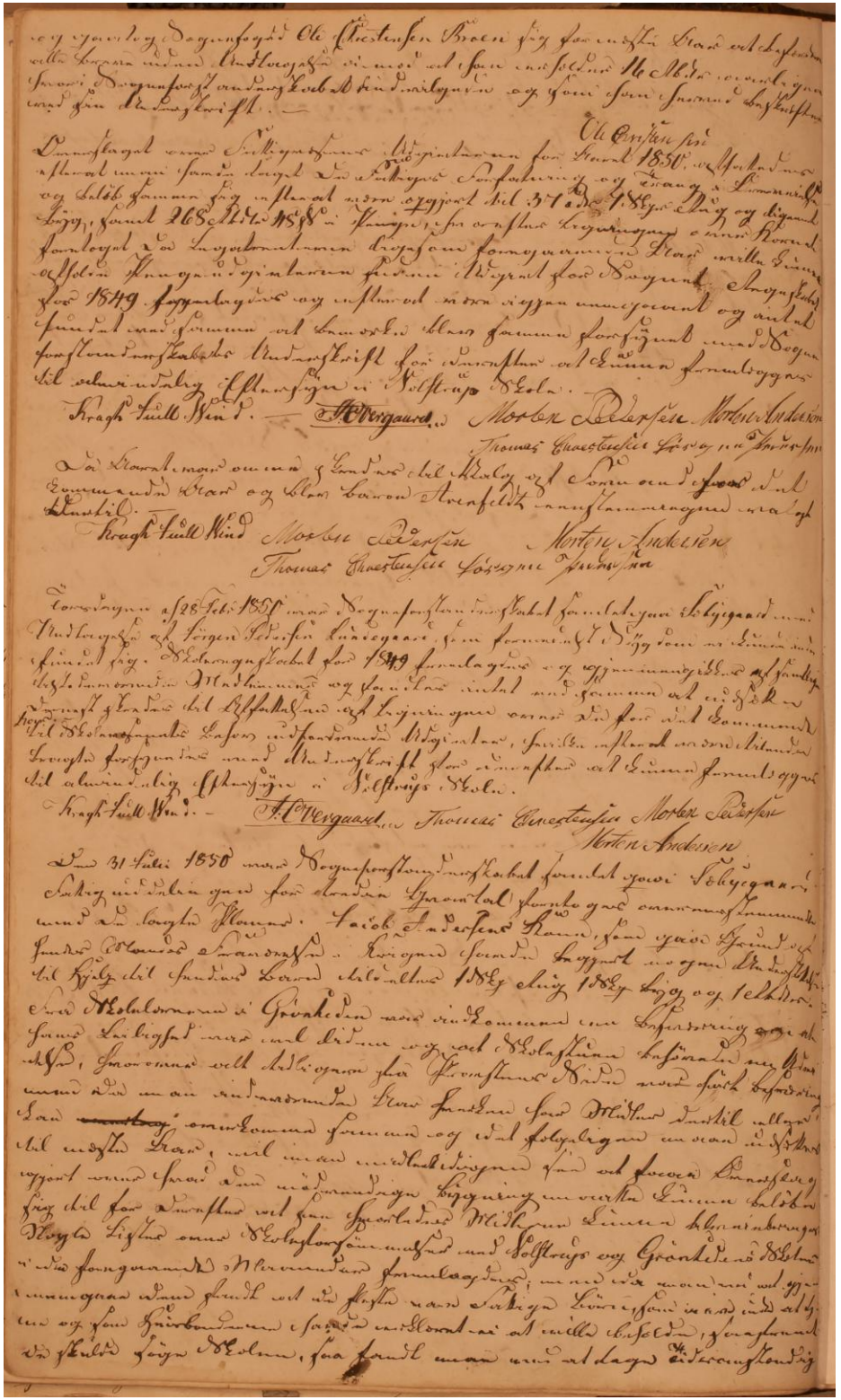

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

Side 057 B

hederne i Betragtning at man for denne Gang kunde frietage dem, dog med Tilhold om at de for Eftertiden maatte see at være mere efterrettelige. Da intet videre var at forhandle sluttedes Mødet. –

Kragh Juell Wind. – J. Overgaard Jørgen Pedersen Morten Pedersen
Thomas Chrestensen Morten Andersen

Den 9de Octbr samledes Sogneforstanderskabet paa Sæbyegaard og foretoges Valg paa de tvende Taxationsmænd som ifølge Lov af 4de Julii 1850 skulle udnævnes for at overvære Taxationen til Jordbonniteringen og blev med fleste Stemmer valgte Skolelærer Astrup i Volstrup og Thomas Chrestensen Langtved. –

Til Voldgiftsmænd ved Afløsningen af Huusmændenes Pligtarbeide efter Loven af 4 Julii 1850 valgtes med de fleste Stemmer Morten Pedersen Øxenhede og Jeppe Jensen Stamholt. –

Til at danne Valgbestyrelsen til det nye Valg af de tvende Sogneforstandere som skulle træde istedetfor de tvende Afgaaende valgtes med fleste Stemmer Pastor Overgaard og Morten Andersen Grønheden. –

Justitsministeriets Skrivelse af 26 Aug 1850 i Anledning af den indiske Cholera meddeltes og gjorde Formanden Forstanderskabet bekjendt med at han havde besvaret en Skrivelse fra Herredsfogden i denne Anledning saaledes at man ei indsaa hvorledes man uden alt for store Bekostninger som man ei troede at kunne bebyrde Communen med kunde gjøre noget tilfredsstillende mere? end man øjeblikkeligen kunde foretage hvis Ulykken skulle ramme. –
Da intet videre var at forhandle sluttedes Mødet. –

Kragh Juell Wind. – J. Overgaard Thomas Chrestensen Morten Pedersen
Morten Andersen Jørgen Pedersen

D 16de Octbr 1850, samledes Sogneforstanderskabet paa Sæbyegaard med Undtagelse af Jørgen Pedersen Lundegaard, som havde anmeldt Forfald. – Sognepræsten foredrog en Fattigvæsens Sag, hvorved Søren Jensen Børst som for Tiden tjener hos Jens Christian i Øxenhede ønskede at indlade sig i Ægteskab med Pigen Ane Marie Mørk som ligeledes for Tiden tjener sammesteds; men da hun har nydt urefunderet Understøttelse af Sæbye Fattigvæsen til tvende uægte Børn, som hun alt tidligere haver, men han begjærende Sogneforstanderskabets Mening om hvorvidt man burde modsætte sig denne Forbindelse. De fleste Stemmer vare for, at naar Sæbye Commune vil forsikkre Volstrup Sogns Commune at ingen af de tvende Børn skulle falde den til Last, saa burde man ei kunde forsvare at sætte sig mod denne Forbindelse og overdrog Sognepræsten at afgjøre samme med Sæbye Commune.

En Ditto hvorved Pigen Ane Olesdatter, der havde nydt Understøttelse

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

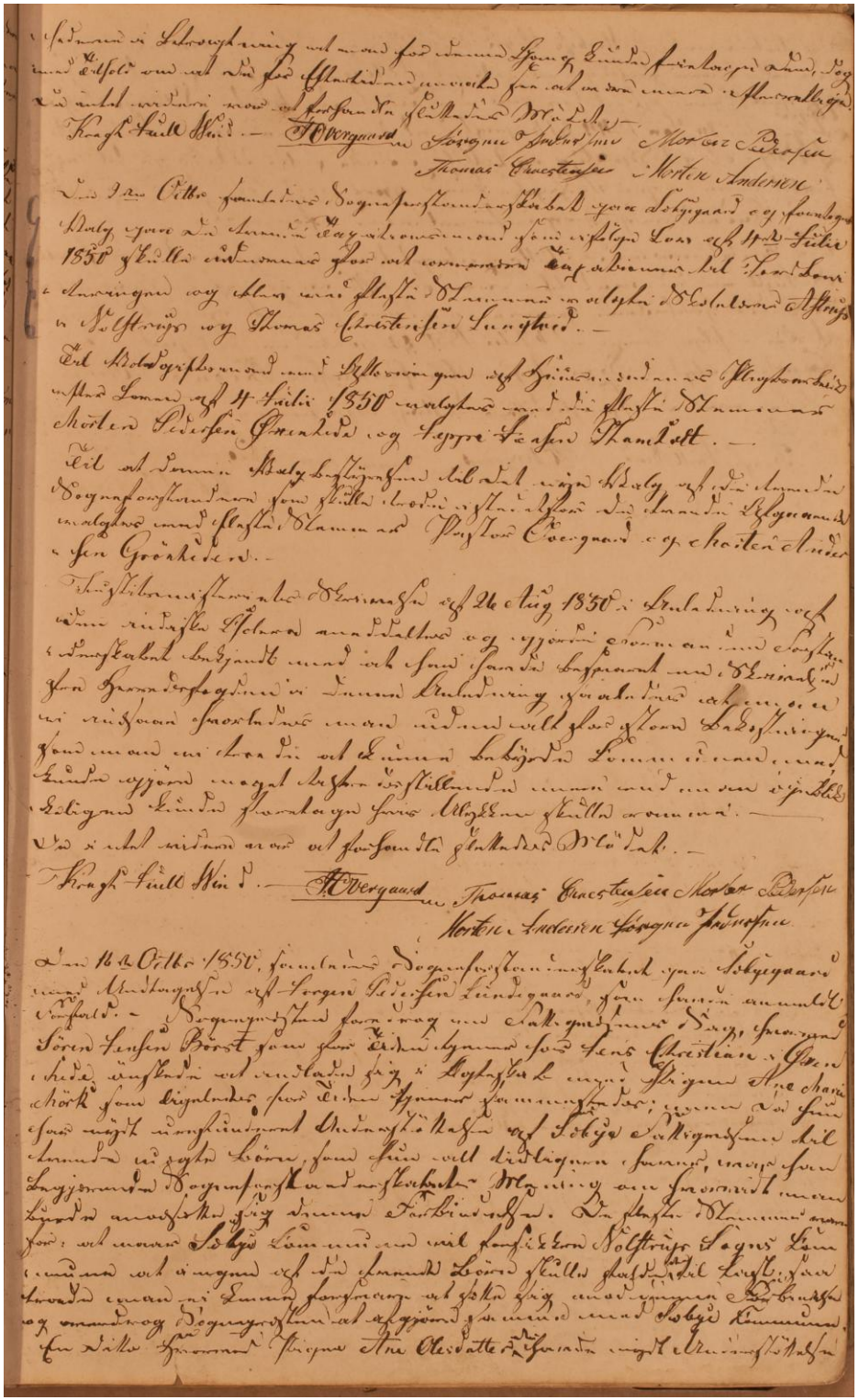

Side 058 A

imidlertidigen af Hørbye Sogn i Anledning af hendes Barselseng, skjøndt hun ellers var forsørgelsesberettiget i Elling og Tolne Pastorat, hvilket dog paa Grund af at hun paa den Tid havde tjent i Volstrup Sogn i 6 Uger
ifølge Frd. 24 Jan 1844 §13 paastod at den interimistiske Understøttelse af 2 Skpr Rug 2 Skpr Byg og 2 Rdlr maatte falde dette Sogn til Last, hvilket man ingen Indsigelse kunde gjøre imod, da det er overensstemmende med Andordningen og derfor vil vorde refunderet. –
Fra Amtet var under 3 Octbr modtaget Underretning om at Amtsforvalter? N. Suell var udnævnt til Formand for Afløsningen af det Gaarde og Boelsteder paahvilende Hoverie og at han havde begjert Udnævnelsen af den ifølge Loven af 4 Julii 1850 § 2 paabudne Voldgivtsmand hvortil valgtes Sognefogden Ole Christensen Broen i Volstrup. –
Listen over de Kjørepligtige i Volstrup Sogn fremlagdes og blev vedtaget. –
Kragh Juell Wind. – J. Overgaard Thomas Chrestensen Morten Pedersen Morten Andersen

Den 7de Novbr 1850 samledes Sogneforstanderskabet paa Sæbyegaard med Undtagelse af Morten Pedersen Øxenhede, der havde anmeldt Forfald, for at foretage Udligningen af de 4 Rbdlr, som efter Amtets Skrivelse af 31 Octbr d.A. ved Amtsraadets Bestemmelse var paalignet Volstrup Sogn, som dets Anpart i Krigsskat paa Næringsbrug. Ligningen udførtes og paaførtes de meddelte Schemaer. –
En Del Skoleforsømmelser vare anmeldte fra Ørtoft Skoledistrict hvilke alle bleve mulcterede paa 3 Sk pr. Dag og overleveredes Skoleforstanderen til Indkrævelse. –
Da Listen over Valgberettigede og Valgbare til Sogneforstander havde henlagt den befalede Tid bestemtes Valget at foretages til den 20de denne Maaned efterat samme næste Søndag blev bekjendgjort ved Kirkestevne. –
Kragh Juell Wind. – J. Overgaard Thomas Chrestensen Morten Andersen Jørgen Pedersen

Den 30 Decbr 1850 samledes Sogneforstanderskabet paa Sæbyegaard. Da Contracten angaaende Brevbefordringen ved Aarets Udgang var udløben ---------- havde man ved Kirkestevne ladet bekjendtgjøre om Nogen for tilkommende Aar vilde paatage sig samme; men Ingen mødte uden Sognefogden som var villig til at paatage sig samme imod samme Betaling som forrige Aar, nemlig 16 Rbdlr, hvilket han herved med egen Underskrift bekræfter. – *Christensen*
Regnskabet for Fattigvæsen igjennemgikkes og discuteredes?. –
Dernæst foretoges Forsørgelsesplanen for Fattigvæsenet for kommende Aar og efterat samme var vedtagen bleve Ligningen over det efter samme Udfordrede affattet og med Underskrifter forsynet for derefter at henlægges til Eftersyn. –
Da Sogneforstanderskabet samledes sidste Gang i Aaret foretoges Valg af Formand for næste Aar og valgtes Baron Arenfeldt med fleste Stemmer. – Da intet videre var at forhandle sluttedes Mødet. –
Kragh Juell Wind. – J. Overgaard Morten Pedersen Jørgen Pedersen Morten Andersen Thomas Chrestensen

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

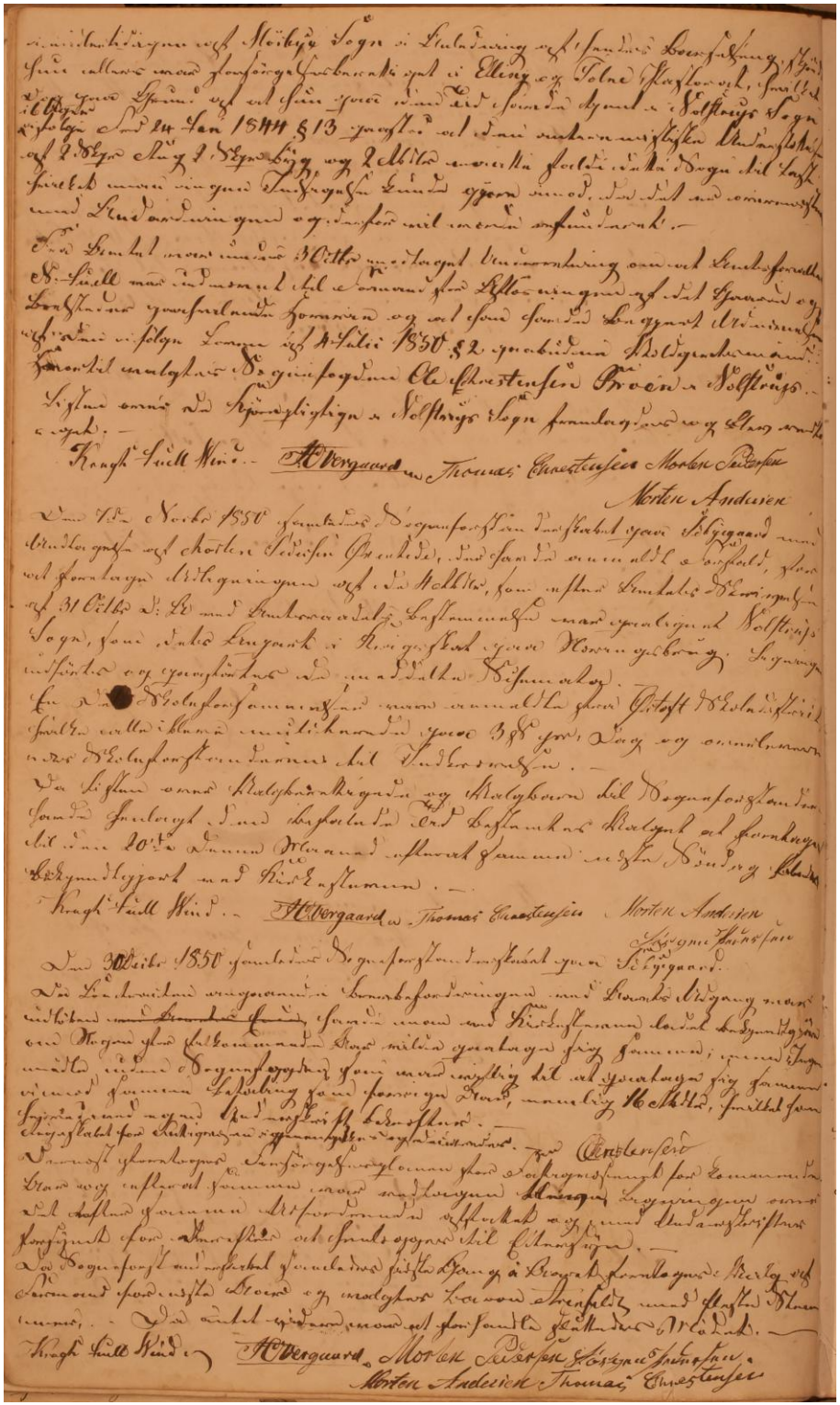

Side 058 B

Ved Møde den 24 Febr 1851 vare samtlige Medlemmer med Undtagelse af Sognepræsten som paa Grund af Sygdom ei kunde give Møde. – Skoleregnskabet for afvigte Aar gjennemgikkes og forsynedes med behørig Paategning for derefter at fremlægges til Eftersyn i den befalede Tid.
Derefter foretoges Ligningen over Udgivterne til Skolevæsenet for det kommende Aar overensstemmende med Loven af 20 Junii 1850 for ligeledes efterat være tilendebragt at henlægges til Eftersyn. –
Endel Udgivter til (Broens Brevreiser)?? ect. for Aarene 1848, 1849, 1850 & 1851 til Beløb 83 Rbdlr 15 Sk bleve udlignede paa Sognets Hartkorn samt Formue og Leilighed. –
Fra Ane Cathrine Jensdatter Huusmand Jens Jensens Datter af Volstrup var indgivet en Ansøgning til Amtet om at forundes Bevilling til at ernære sig ved Skrædersyening, hvilken man blev enig om at anbefale til at maatte erholde sammes Approbation. –
Kragh Juell Wind. Morten Pedersen Morten Andersen
Thomas Chrestensen Jens Andreasen

Ved Møde afholdt d. 14 April 1851 blev Fattigkornet og Pengebidraget for 2det Qvartal d.A. uddelt til de Fattige og Ingeborg Christensdatter Dyrheden erholdt Tillæg af ¾ Skpr af hver Slags samt 3 Mk i Penge. – Til at møde ved den til 30te dennes berammede Valg af Amtsraadsmedlemmer blev med fleste Stemmer Baron Arenfeldt valgt til at overvære samme paa Sognets Vegne.
Kragh Juell Wind. – Morten Pedersen Jens Andreasen
Thomas Chrestensen Morten Andersen

Den 15 Maii 1851 var Sogneforstanderskaberne for Volstrup og Hørbye Sogne samlede i Volstrup Skole for, efter Circulaire af 5 Marts fra den til at ordne Indelingen af Udredningsdistricterne i Lægder nedsatte Comittee ~~for~~, at see at ordne Forholdet med Udsættelsen af Districtestene; men da de tilstædeværende som ønskede at paatage sig Holdet af samme helst vilde see Hestene forinden de paatoge sig samme og de ifølge Amtets Skrivelse af 12 dennes skulle afhentes Mandagen d 19de, blev man enig om at lade bekjendtgjøre ved Kirkestævne: at de om Onsdagen d. 21de vilde være tilstede ved Volstrup Kirke fra Klokken 3 om Eftermiddagen, for at udsættes og ville til den Tid fremlægges de Betingelser under hvilke Sogneforstanderskaberne formene at kunne udbyde samme. –
Kragh Juell Wind. – J. Overgaard N A Undall, J Thomsen M C Thomsen
C Christensen P Christensen Morten Pedersen Thomas Chrestensen
Morten Andersen Jens Andreasen

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

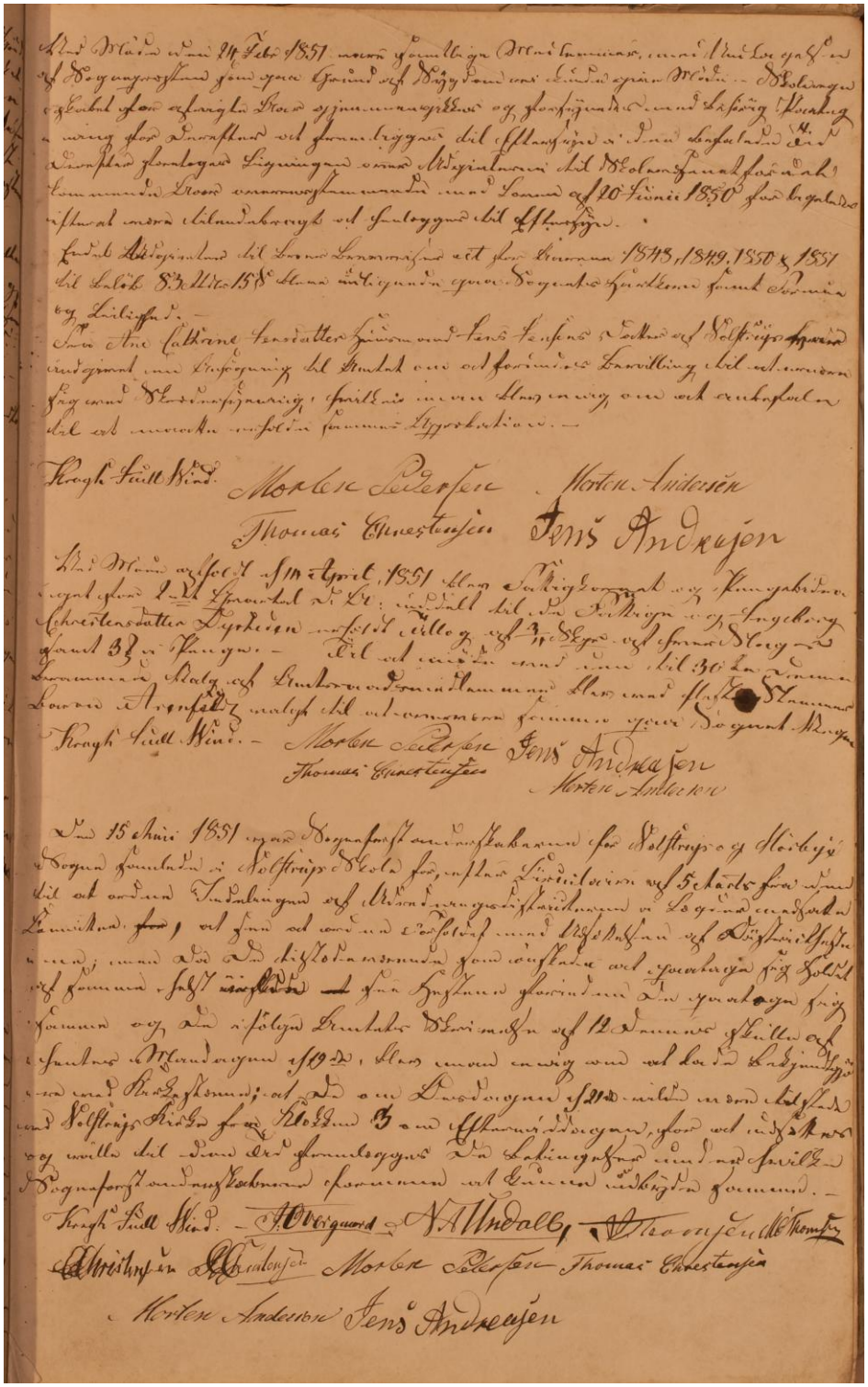

Side 059 A

Den 21de Mai 1851 var Sogneforstanderskaberne for Volstrup og Hørbye Sogne overensstemmende med det i forrige Møde vedtagne, samlede for at see de ankomne Districtsheste, som vare tilstede, udsatte overensstemmende med Loven af 16 Marts 1851. Efterat de vare udbudne paatog Hr. Baron Arenfeldt til Sæbyegaard sig at modtage alle tre Heste paa følgende Betingelser

1. Foderværten modtager strax Hestene af Lægdet.
2. Foderværten har at holde sig Loven af 16de Marts d.A. efterrettelig og efter samme staae Lægdet til Ansvar, idet han saaledes paatager sig alle Forpligtelser og Byrder, som benævnte Lov paalægger Lægdet.
3. Fodertiden er for 12, er tolv paa hinanden følgende Aar fra Modtagelsens Dato, saaledes at Afleveringen skeer ved Landmelice-Sessionen, som afholdes i Sæbye i det Aar, som Accorden ophører. De overskydende Maaneder betales forholdsviis. Skulde ved denne Session en ny Hest indsættes, bliver det Foderværtens Sag at bringe det i Rigtighed. –
4. Foderaccorden er uopsigelig saavel fra Foderværtens som fra Lægdets Side; men Lægdet kan uden videre fratage Foderværten Districtshesten, naar den tvende Gange er paadømt Mulkt for dens Foderstand.
5. Imod at erholde Føringspengene efter Lovens § 17, besørger han Districtshestene indsendt og igjen afhentede, hvor Krigsbestyrelsen maatte bestemme det.
6. Af den aarlige Betaling, for hvilken Hestene af Foderværten overtages, udbetales ham $^{2}/_{3}$ aarlig, saasnart samme af Lægdet er modtaget, dog at Afkortning efter Lovens § 8 finder Sted. Den resterende $^{1}/_{3}$ tilbageholdes af Lægdet og gjøres frugtbringende i en Sparekasse, og er at ansee som et Depositum for Værten og Lægdet til en ny Hestes Anskaffelse og kan ei udbetales, og tilkommer ikkun Foderværten, naar han paa lovbefalet Maade har indsat en ny Hest, i hvilket Tilfælde den afgaaede Hest ligeledes tilhører Foderværten.
7. Skulde Tvist opstaa angaaende denne Accord, da vælger Foderværten een og Lægdet en anden Mand, ved hvis Kjendelse begge Parter skulle være tilfredse. Skulde disse imidlertid ei opnaae Enighed, vælger Lægdet endvidere en Opmand, som ikke maa være af det Lægd, Hesten staaer for, og med hvis Kjendelse det skal heroe uden videre Søgsmaal. –

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

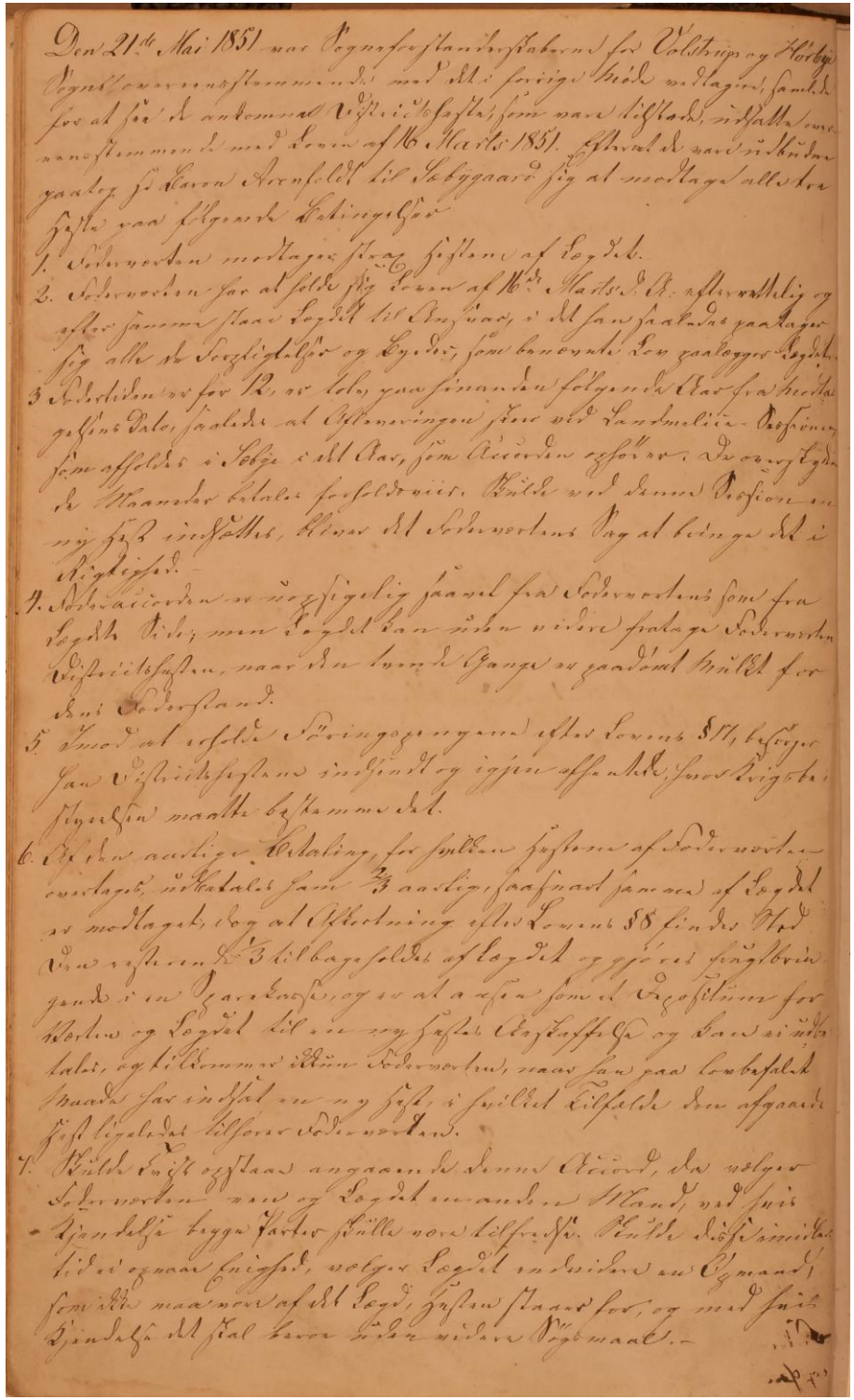

Side 059 B

8. For paa foranstaaende Betingelser at holde de 3de Districtsheste for Hjørring Amts 25de Lægd, Volstrup og Hørbye Sogn, erholder Hr. Baron Arenfeldt de efter Loven af 16 Marts d.A. tilstaaede 24rbd aarlig for hver Hest.

Da intet videre var at forhandle sluttedes Mødet.
Kragh Juell Wind. – J. Overgaard N A Undall,
Morten Pedersen C Christensen P Christensen Thomas Chrestensen
M C Thomsen Jens Andreasen Morten Andersen J Thomsen

Den 11te Junii samledes Sogneforstanderskabet for efter Provst Buddes Skrivelse at tage under Overveielse hvorvidt den af Skolelærer Sørensen i Ørtoft antagne Hjælpelærer maatte ansees duelig til at bestyre Embedet uinder hans Veiledning; men da han endnu kun paa nogle Dage havde bestyret samme troede Sogneforstanderskabet ei med Sikkerhed at kunne give nogen afgjørende Dom, men maatte anbefale ham til paa Prøve at vedblive til næstkommende Novbr. da man saa bedre ville være istand til at afgive nogen afgjørende Dom.

Den igjennem Herredsfogden modtagne Bekjendtgjørelse om de i Anledning af smitsomme Sygdomme efter Stiftsphysicus Formening iagttagende sanitaire Forholdsregler fremlagdes. –

Da intet videre var at forhandle sluttedes Mødet.
Kragh Juell Wind. – J. Overgaard Thomas Chrestensen Jens Andreasen
Morten Andersen Morten Pedersen

Den 18 Julii 1851 samledes Sogneforstanderskabet med Undtagelse af Sognepræsten og Morten Andersen Grønheden som begge havde anmeldt Forfald, for i Overensstemmelse med Loven af 25 Marts 1851 § 9 at foretage Valg af de tvende Voldgivtsmænd til Jag(t)rettens Afløsning og blev da følgende valgte.

Sognefoged Ole Christensen Broen i Volstrup
Morten Andersen Grønheden. –

Da intet videre var at forhandle sluttedes Mødet. –
Kragh Juell Wind. Thomas Chrestensen Jens Andreasen
Morten Pedersen

Den 27de Decbr 1851 samledes Sogneforstanderskabet paa Sæbyegaard. Da Accorten med Sognefogden om offentlige Breves Befordring til Enden af Aaret var udløben blev man enig med ham om at han paatog sig samme for følgende Aar imod at erholde samme Betaling som afvigte Aar, nemlig 16 Rbdlr, hvilket herved med hans Underskrift bevidnes. –

O Christensen

Fattigvæsens Regnskabet for 1851 fremlagdes og gjennemgikkes og fandtes intet derved at bemærke, hvorfor det efter at være

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

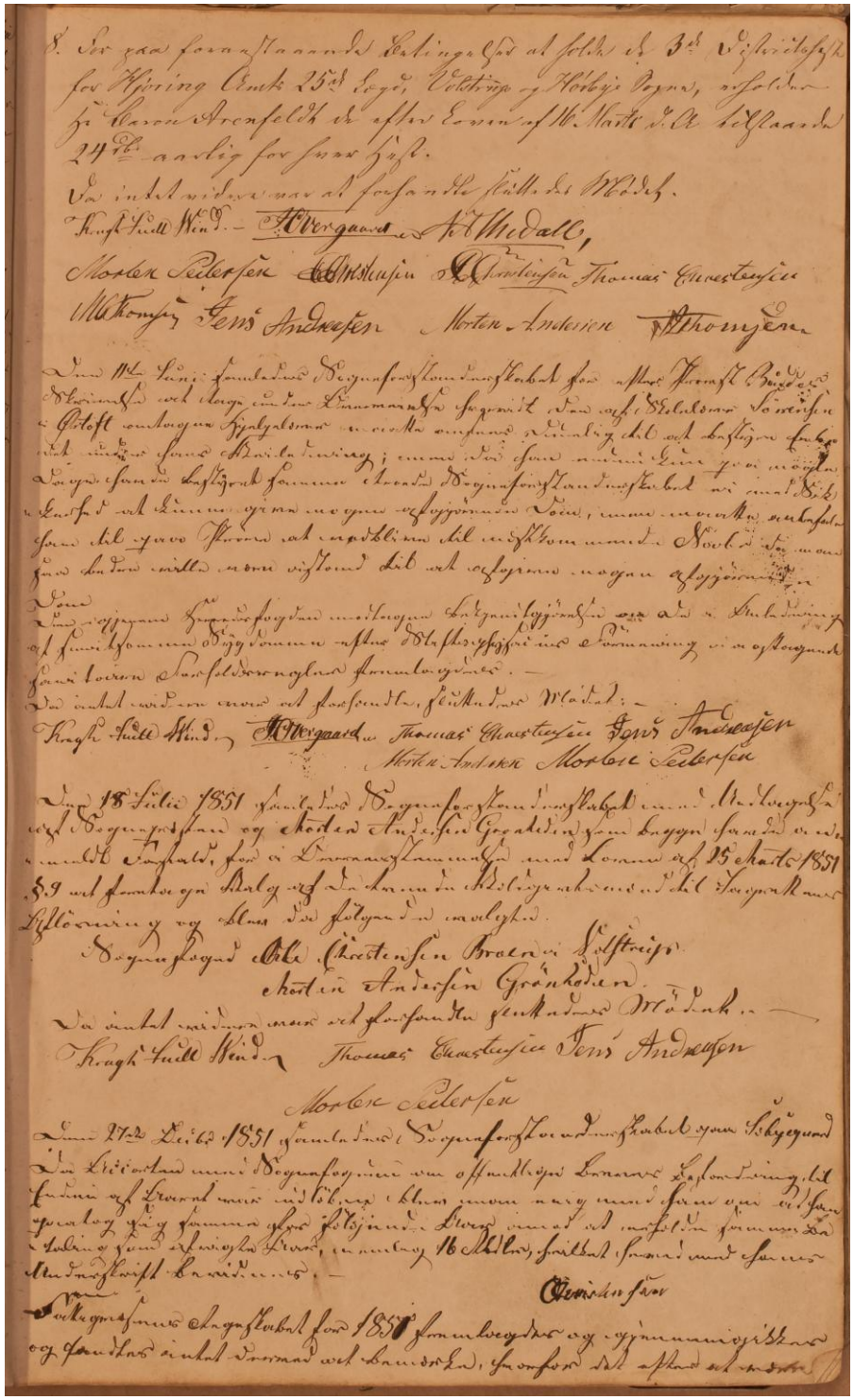

Side 060 A

forsynet med Underskrift ville kunne fremlægges til Eftersyn. Planen for Fattigvæsenet for kommende Aar lagdes og Ligning over Kornudgivterne til Beløb 42 Tdr 1 Skp af hvert Slags foretoges og tilendebragtes. –

Fra ~~nogle~~ Beboerne i Klitten i Albek Sogn og Solsbekkerne i Volstrup Sogn var indkommen en Besværing over at Veien som løber over Solsbek til Sæbye Hede var ufremkommelig, og som Herredsfogden havde andraget om maatte optages paa Regulativet. Men Skjøndt Sogneforstanderskabet ei kunde andet end antage at Beboerne maatte have Krav paa at see denne Vei istandsat kunde det dog ei ansee det rigtigt at andrage paa dens Optagelse paa Regulativet, eftersom det vilde stride mod de Principer det havde fulgt ved Regulativets Affattelse og der hvis det skulde blive Tilfældet maatte mange flere optages. –

Lars Bojensgaard som henved 5 Aar havde været Brandfoged havde andraget om at blive entlediget fra denne Bestilling og blev man enig om at indstille Christen Jensen Holtet til at træde i hans Sted. –
Da det var sidste Gang Sogneforstanderskabet samledes i dette Aar, foretoges Valg paa Formand for det kommende Aar, og blev Baron Arenfeldt med fleste Stemmer valgt. –

Kragh Juell Wind. – J. Overgaard Morten Pedersen
Thomas Chrestensen Morten Andersen Jens Andreasen

Aar 1852, d. 13' Februar blev paa Sæbyegaard afholdt et Sogneforstanderskabsmøde, hvorved var tilstæde, Godsforvalter Theilmann paa Formandens Vegne og i hans Fraværelse, Sognepræsten Overgaard, samt Forstanderne Morten Pedersen, Thomas Christensen, Jens Andreasen og Morten Andersen.

For Forstanderskabet fremstillede sig Huusmand Rasmus Nielsen af Kierskouholt og Mads Hansen af Aarvesløs og klagede over at deres Børn, nemlig en Søn af Førstnævnte Jens Peter og tvende Sønner af Sidstnævnte nemlig Hans og Jens Christian, som søger Skolegang i Grønhedens Skole, af den der ansatte Skolelærer Hou Møller skal være utilbørligen bleven rævset – og til den Ende begjærende at Sogneforstanderskabet desangaaende vilde anstille fornøden Undersøgelse til at afværge fremtidig Mishandling af Børnene.
Dernæst fremlagde Sognepræsten en Liste over endeel

Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013

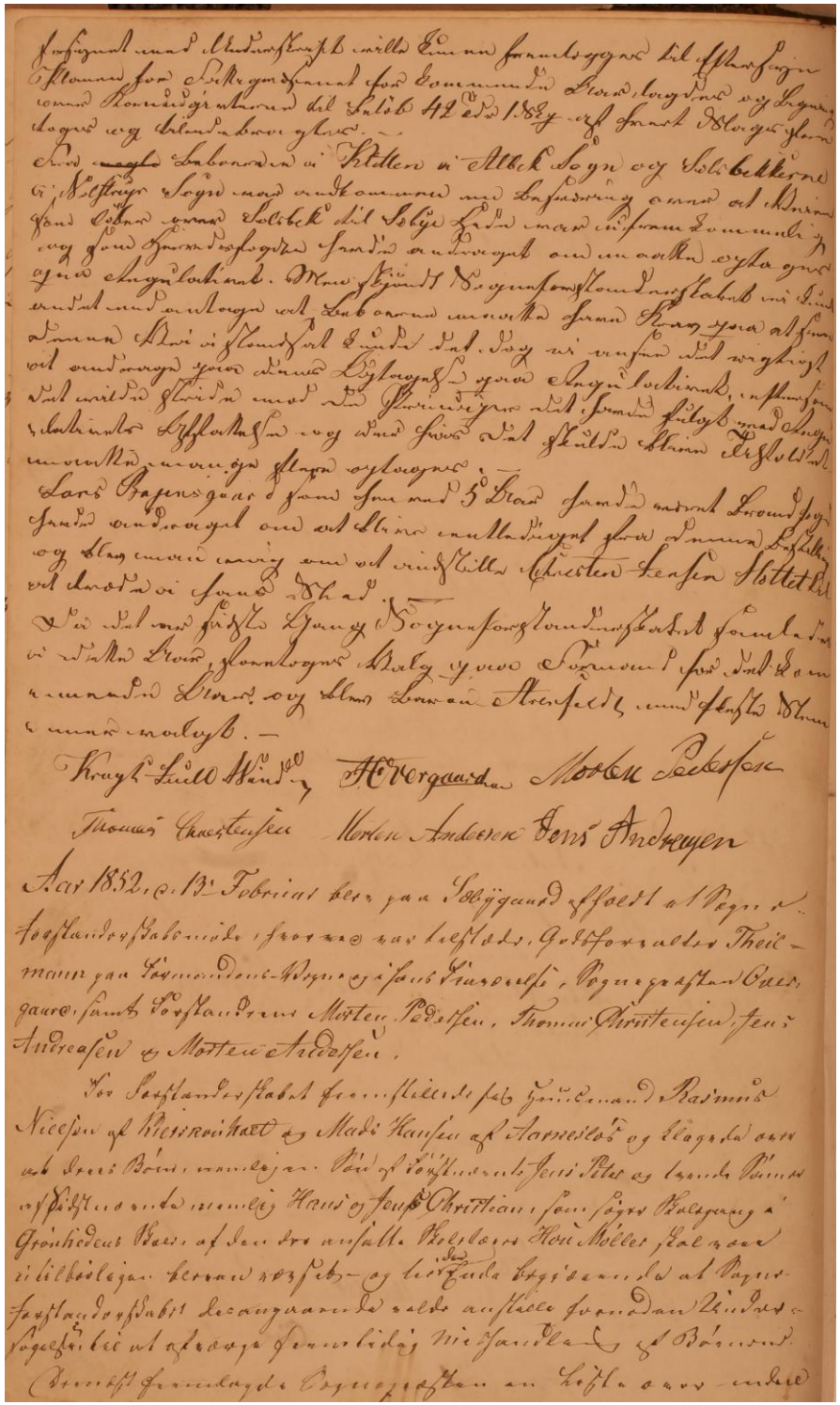

Side 060 B

i Grønhedens Skole i sidstafvigte Januar Maaned stedfundne Skoleforsømmelser af de skolepligtige Børn. Forstanderskabet ikiendte Børnenes Forældre den mindste Mulct nemlig 3 Rbskl for hver Dag Skolegangen er forsømt. –

Ligeledes blev fremlagt en Fortegnelse over Forsømmelser i Volstrup Skole i bemeldte Maaned. Deri havde kun Christen Nielsen Porsmoses Søn Søren Christian Jensen gjort sig skyldig ved at forsømme 7 Dages Skolegang; men da Sognepræsten derhos anmeldte at bemeldte Dreng var med lovlig Følgeseddel fraflyttet Skoledistrictet for ar søge Skolegang i Badskier Skole, saa fandt Forstanderskabet sig ikke foranlediget til at dictere Pleiefaderen nogen Mulct, og det saa meget mindre som Sognepræsten alt havde givet denne samt Drengen passende Irettesættelse.

Dernæst blev fremlagt en Skrivelse fra Herredsfogden Cancellieraad Gad af 5te dennes hvori forlanges meddeelt Oplysning om hvilke Arbeider der ville være at udføre paa de offentlige Biveie i Volstrup Sogn.

I den Anledning formente Sogneforstanderskabet at der for Tiden ikke vidstes andre Arbeider ved bemeldte Veie end at der opføres en Steenkiste paa Biveien fra Langtved til Sæby, paa Langtved Eiendom, og ansaa det at en Steenkiste paa 1 Alens Vide og 1 Alens Høide i Vandsluget vilde være tilstrækkelig. – For Forstanderskabet mødte Skolelærer Sørensen og paa sin Svigerinde forrige Skolelærer Peter Møllers fraskildte Kone Karen Westerholts Vegne begiærede at hun maatte tillægges nogen Understøttelse af Fattigvæsenet, da hun ikke saae sig istandtil selv at ernære sig. Han angav hendes Alder at være 58 Aar og at være forsørgelsesberettiget paa Læsøe, hvor hun som givt har havt fast og uafbrudt Ophold i over 10 Aar, og siden hun forlod Øen har opholdt sig paa forskiellig Sted, men paa intet Sted i 3 Aar.

Forstanderskabet, som fandt at den forlangte Understøttelse maatte billiges, tillagde hende foreløbigen for et Qvartal 1 Skp Rug, 1 Skp Byg og 3 Mk i Penge, som det efter lovlig Omgang forventede sig refunderet af Fattigvæsenet paa Læsøe og blev det overdraget Formanden i saa Henseende at foranstalte det Fornødne. –

(Fortsættes)
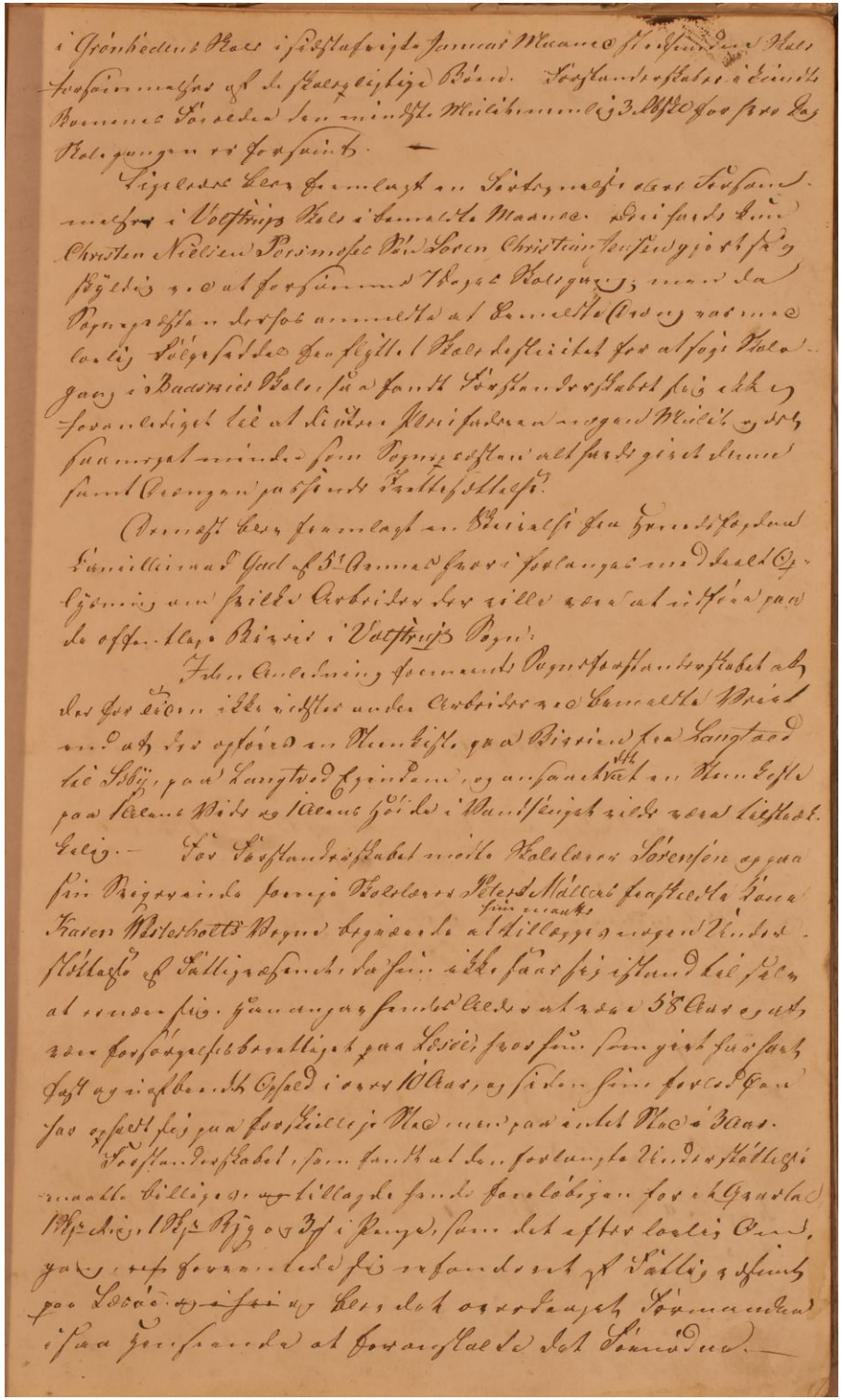
Transskriberet af Henry Ammitzbøll, oktober 2013